

Примітки до фінансової звітності згідно з МСФЗ за 2022 рік

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

Повна назва	КРЕДИТНА СПІЛКА "КИЇВСЬКИЙ КРЕДИТНИЙ АЛЬЯНС"
Код за ЄДРПОУ	26500680
Місце знаходження за КОАТУУ	8036600000
Телефон (факс)	02002, Україна, м. Київ, вулиця вул. Євгена Сверстюка, буд. 21, оф. 78
E-mail, WWW	0445013184 ks_kka@ukr.net, www.kka.net.ua
Види діяльності за КВЕД	64.92 Інші види кредитування

КРЕДИТНА СПІЛКА "КИЇВСЬКИЙ КРЕДИТНИЙ АЛЬЯНС" (далі – Спілка або КС "К.К.А. ") зареєстрована 11.03.2004 року.

22.04.2004 року Спілка внесена Державною комісією з регулювання ринків фінансових послуг України (далі – Нацкомфінпослуг) до реєстру фінансових установ.

Спілка здійснює свою діяльність згідно з чинним законодавством, включаючи Закон України № 2908-III "Про кредитні спілки" від 20.12.2001 року, Закон України № 2664-III "Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг" від 12.07.2001 року та інші нормативні акти Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг.

Кредитна спілка - це неприбуткова організація, заснована фізичними особами, професійними спілками, їх об'єднаннями на кооперативних засадах з метою задоволення потреб її членів у взаємному кредитуванні та наданні фінансових послуг за рахунок об'єднаних грошових внесків членів кредитної спілки.

Кредитна спілка відповідно до свого статуту:

- ✓ приймає вступні та обов'язкові пайові та інші внески від членів спілки;
- ✓ надає кредити своїм членам на умовах їх платності, строкості та забезпеченості в готівковій та безготівковій формі. Отримувати кредити від імені членів кредитної спілки можуть також фермерські господарства та приватні підприємства, які знаходяться у їх власності;
- ✓ залучає на договірних умовах внески (вклади) своїх членів на депозитні рахунки як у готівковій, так і в безготівковій формі;
- ✓ виступає поручителем виконання членом спілки зобов'язань перед третіми особами;
- ✓ розміщує тимчасово вільні кошти на депозитних рахунках в установах банків, які мають ліцензію на право роботи з вкладами громадян, об'єднаний кредитний спілці, а також придбаває державні цінні папери, перелік яких встановлюється Уповноваженим органом, та паї кооперативних банків;
- ✓ залучає на договірних умовах кредити банків, кредити об'єднаної кредитної спілки, кошти інших установ та організацій виключно для надання кредитів своїм членам;
- ✓ надає кредити іншим кредитним спілкам;
- ✓ виступає членом платіжних систем;
- ✓ оплачує за дорученням своїх членів вартість товарів, робіт і послуг у межах наданого йому кредиту;
- ✓ провадить благодійну діяльність за рахунок коштів спеціально створених для цього фондів.

Провадження кредитною спілкою іншої діяльності, не допускається.

Спілка є членом Всеукраїнської асоціації кредитних спілок та Української об'єднаної кредитної спілки.

На звітну дату структурних підрозділів Спілка не має.

Станом на 31.12.2022 року 100% пайового капіталу Спілки володіли фізичні особи. Оскільки кредитна спілка є організацією, що заснована на кооперативних засадах, то усі члени кредитної спілки мають рівні права, в тому числі у разі голосування на загальних зборах, незалежно від розміру пайових та інших внесків.

Таблиця 1.1

Члени кредитної спілки	31.12.2022	31.12.2021
Кількість членів кредитної спілки	1749	1725

1. Операційне середовище

Кредитна спілка здійснює свою діяльність на території України. Економіці України властиві певні характеристики. Вона залишається стійкою та ліквідною, разом з Національним банком міцно тримає фінансову оборону країни у надскладних умовах воєнного стану. Стабільна робота системи дуже допомагає переходу економіки на "воєнні рейки". Після шоку перших тижнів війни економічна активність поживалась у відносно спокійних регіонах. Бізнес поступово відновлює свою діяльність та налагоджує логістику, долаючи виклики воєнного часу. Можлива війна на вснаження потребує від України проведення обачної політики вже зараз. Міжнародні резерви мають використовуватися економно, а бюджетні ресурси потрібно зазирнути за її горизонт, щоб прокласти шлях для майбутньої відбудови економіки країни. Війна вплинула на всі сфери діяльності фінансового сектору країни, зокрема й на кредитування, від 24 лютого НБУ здійснив низку важливих кроків для як для спрощення умов роботи банків в умовах повномасштабної війни, так і для подальшої підтримки їхньої спроможності кредитувати. У такому середовищі основна задача учасників небанківської сфери забезпечити безперерйну роботу власних установ.

24 лютого 2022 року російська федерація ввела свої війська на територію України. Цього дня Президент України підписав, а Верховна Рада України затвердила Указ про введення воєнного стану в Україні на 30 днів. Протягом 2022 року Указами Президента № 133/2022 від 14.03.2022, № 259/2022 від 18.04.2022, № 341/2022 від 17.05.2022, № 573/2022 від 12.08.2022, № 757/2022 від 07.11.2022 воєнний стан подовжувався безперервно, останнім Указом до 19 лютого 2023 року.

Починаючи з дати введення воєнного стану в Україні у кінці лютого 2022 року, військові дії агресора на території України спричинили значні пошкодження цивільної інфраструктури, офісної та житлової нерухомості на сході, деяких районах північної та південної території України, масову зупинку роботи підприємств і компаній як на території активних бойових дій, прилеглих територіях, так і, в окремих випадках, на решті території України внаслідок розриву ланцюгів постачання, пошкодження або блокування транспортних шляхів, падіння попиту.

З жовтня 2022 року росія регулярно завдає нищівні ракетні удари майже по всій території України, але, завдяки роботі сил ППО з кожним разом все менше ракет досягають цілей. В той же час, влучання ракет в об'єкти інфраструктури по всій країні призвело до регулярних відключень електроенергії. Але всебічна підтримка як західних партнерів, так і мирних українців, незламність бійців та виважені тактичні і стратегічні рішення мають позитивний вплив на хід цієї війни.

В умовах активних бойових дій на території України виникає значний ризик фізичного пошкодження активів або відсутність доступу до них, а також ризик знецінення активів через зменшення суми очікуваного відшкодування.

Відповідно до МСБО 36 «Зменшення корисності активів» потрібно тестувати всі активи, щодо яких можливе потенційне знецінення. У період дії воєнного стану ускладнено провести коректну оцінку справедливої вартості активів та зобов'язань, відповідно до вимог МСФЗ 13 «Оцінка справедливої вартості». Оцінка справедливої вартості вимагає здійснення аналізу звичайних операцій на ринку на основі наявних обґрунтованих доказів з усіх підтверджених джерел та вагомих релевантних факторів.

Оскільки на звітну дату воєнні дії в прифронтових областях України перебувають в активній фазі, існують суттєві невизначеності щодо оцінки наслідків впливу військової агресії на діяльність Кредитної спілки, та, відповідно, показників фінансової звітності.

Зміни в операційному середовищі Кредитної спілки в результаті наступних подій, що відбулися після 2022 року, зазначені у Примітці 13 «Події після дати балансу».

При складанні цієї річної фінансової звітності враховувалися відомі та оціновані результати вищезазначених чинників на фінансовий стан і результати діяльності Кредитна спілка у звітному періоді.

Вплив військової агресії та введення воєнного стану в Україні

Військове вторгнення РФ до України зумовило необхідність позачергового перегляду підходів та уточнення методів оцінки очікуваних кредитних збитків, у тому числі більш детальної сегментації портфеля, застосування експертних суджень, а також оперативного опрацювання інформації щодо поточного та прогнозного стану воєнних дій та їх впливу на активи, операційну діяльність, фінансовий стан позичальників та їх спроможність виконувати грошові зобов'язання перед Кредитною спілкою.

Постановою №39 НБУ врегулював питання розрахунку прострочення під час воєнного стану, а саме:

Кредитна спілка під час застосування вимог розділу VI Положення № 1840 до 31.08.2022р. при розрахунку кількості днів прострочення за простроченими договорами кредиту відповідно до пункту 4 розділу VI Положення № 1840 не враховувала період з 28 лютого 2022 року по 31.08.2022р. Кредитна спілка продовжує відлік кількості календарних днів прострочення за простроченими договорами кредиту відповідно до пункту 4 розділу VI Положення № 1840 з 01 вересня 2022р. з урахуванням кількості прострочених календарних днів, що мали місце станом на 28 лютого 2022 року.

В той же час Кредитна спілка здійснювала на постійній основі оцінку кредитного портфелю за етапами відповідно до МСФЗ 9, зокрема, позичальників, виходячи з ризиків пошкодження їх майна та оцінки їх можливості провадити трудову / підприємницьку діяльність у поточних умовах, прогнозів щодо змін ситуації, рекласифіковувались за етапами, частину Позичальників було переведено до Етапу 2 чи Етапу 3. При цьому, з деякими позичальниками були переглянуті можливі сценарії отримання грошових потоків на погашення заборгованості, відповідно до вимог Постанови НБУ №39, що передбачало зміну графіків отримання погашень та експертну оцінку їх отримання за різних сценаріїв подальшого перебігу подій.

Вплив на діяльність кредитної спілки.

Кредитна спілка не має серед своїх клієнтів (членів), членів органів управління та працівників осіб, які б потрапили під санкції. Враховуючи своє місцезнаходження, кредитна спілка тимчасово не була в змозі забезпечити організацію бухгалтерського обліку, фіксування фактів здійснення всіх господарських операцій, своєчасної сплати податків, заробітної плати та подання звітності в зв'язку із тимчасовою окупацією ворогами та відсутністю зв'язку та інтернету. Зараз кредитна спілка продовжує свою діяльність в поточному режимі. Має місце негативний вплив на стан кредитного портфелю, так як спостерігається зниження активності позичальників по погашенню зобов'язань за кредитами, що обумовлено тим, що позичальники не мали фізично можливість здійснювати виплати за кредитами. В той же час, Постановою №39 НБУ врегулював питання розрахунку прострочення під час воєнного стану та протягом 60 календарних днів після його закінчення / скасування, а саме:

Кредитна спілка під час застосування вимог розділу VI Положення № 1840 до 31.08.2022р. при розрахунку кількості днів прострочення за простроченими договорами кредиту відповідно до пункту 4 розділу VI Положення № 1840 не враховувала період з 28 лютого 2022 року по 31.08.2022р. Кредитна спілка продовжує відлік кількості календарних днів прострочення за простроченими договорами кредиту відповідно до пункту 4 розділу VI Положення № 1840 з 01 вересня 2022р. з урахуванням кількості прострочених календарних днів, що мали місце станом на 28 лютого 2022 року.

В той же час, Кредитна спілка оцінює рівень кредитного ризику на постійній основі зважено, відповідно до вимог МСФЗ 9 та формус необхідні резерви.

Кредитна спілка постійно оцінює ризики та ефективно управляє ідентифікованими ризиками. Правління ідентифікує також ризики, пов'язані з пандемією COVID-19 та карантинними заходами, управління такими ризиками полягає, зокрема в максимізації безготівкових розрахунків, своєчасної вакцинації працівників, кредитування позичальників з позитивною кредитною історією з поглибленою оцінкою платоспроможності. Також Правління акцентує увагу на збалансоване управління активами з метою підвищення їх продуктивності та ліквідності.

У зв'язку з вищевказаним неможливо достовірно оцінити ефект впливу поточної ситуації на фінансовий стан Кредитної спілки. У результаті виникає невизначеність, яка може вплинути на майбутні операції та можливість збереження вартості її активів.

Ця фінансова звітність не включає жодних коригувань, які можуть виникнути в результаті такої невизначеності. Про такі коригування буде повідомлено, якщо вони стануть відомі та зможуть бути оцінені.

Враховуючи рівень капіталу кредитної спілки та її фінансовий стан, керівництво кредитної спілки вважає обґрунтованим складання цієї фінансової звітності на основі припущення, що кредитна спілка є організацією, здатною продовжувати свою діяльність на безперервній основі. Тобто ця фінансова звітність була підготовлена на основі припущення про безперервність діяльності, відповідно до якого реалізація активів і погашення зобов'язань відбувається в ході звичайної діяльності. Фінансова звітність не включає коригування, які необхідно було б провести в тому випадку, якби Кредитна спілка не могла продовжити провадження фінансово-господарської діяльності відповідно до принципів безперервності діяльності

2. Основа складання фінансової звітності

На виконання вимог ст.12 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», фінансова звітність Кредитної спілки станом на 31.12.2022 р., була складена відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (надалі - МСФЗ), затверджених Радою з Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку.

Ця фінансова звітність містить:

звіти про фінансовий стан на 31.12.2021 та 31.12.2022:

звіти про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) за 2022 рік та 2021 рік;

звіти про рух грошових коштів, складені за прямим методом за 2022 рік та 2021 рік;

звіти про власний капітал за 2022 рік;

примітки, що містять стислий виклад суттєвих облікових політик, порівняльну інформацію та інші пояснення.

Твердження про застосування МСФЗ

Ця фінансова звітність є фінансовою звітністю, складеною у відповідності до вимог МСФЗ.

При підготовці фінансової звітності кредитна спілка, відповідно до параграфу 19 МСБО 1, використала нормативну вимогу в частині визнання зменшення корисності фінансових активів, відповідно до Розпорядження №1840 Національної комісії, що здійснює державне регулювання ринків фінансових послуг «Положення про обов'язкові фінансові нормативи та вимоги, що обмежують ризики за операціями з фінансовими активами кредитних спілок» від 19.09.2019 р. зі змінами та доповненнями. (далі по тексті — Розпорядження №1840). Тобто Кредитною спілкою з метою покриття втрат від неповернення кредитів формується резерв забезпечення покриття втрат від неповернених позичок, який визнається резервом, сформованим згідно з вимогами Міжнародних стандартів фінансової звітності, у зв'язку із знеціненням (зменшенням корисності) активів внаслідок реалізації кредитного ризику.

Кредитна спілка визначила, що, відповідно до МСФЗ 9 та методичних рекомендацій НБУ (Постанова №171) щодо розрахунку ефективної ставки відсотка, ефективна ставка відсотка, за умови відсутності додаткових гонорарів та додаткових комісійних зборів, сплачених або отриманих сторонами контракту, які є невід'ємною частиною ефективної ставки відсотка, витрат на операції та всіх інших премій чи дисконтів, розрахована за формулою ВСД (IRR) – так, як потоки грошових коштів виникають через рівні за тривалістю проміжки часу або їх можна представити рядом потоків грошових коштів, що виникають з однаковою періодичністю дорівнює номінальній ставці.

Звітна дата та звітний період

Звітна дата – за станом на кінець дня 31 грудня 2022 року.

Звітний період – 2022 рік.

Функціональна валюта звітності та одиниці її виміру

Функціональна валюта звітності – гривня.

Одиниці виміру – тисячі гривень.

Форми фінансової звітності

Показники фінансової звітності наведено у відповідності до таксономії фінансової звітності. Для візуального відображення кредитна спілка використовує форми, передбачені НпСБО 1. Звіт про фінансовий стан подається у порядку зростання ліквідності. Аналіз витрат, визнаних у прибутку або збитку, здійснюється з використанням класифікації, заснованої на характері витрат, і на виконання вимог п. 105 МСБО 1 «Подання фінансової звітності» у Примітках розкривається структура витрат за характером.

Представлення грошових потоків від операційної діяльності у фінансовій звітності здійснюється із застосуванням прямого методу, згідно з яким розкривається інформація про основні класи валових надходжень грошових коштів чи валових виплат грошових коштів. Інформація про основні види валових грошових надходжень та валових грошових виплат формується на підставі облікових записів Кредитної спілки. У зв'язку з тим, що у Кредитної спілки нормальний операційний цикл не можна чітко ідентифікувати, прийнято його тривалість вважати рівним 12 місяцям.

3. Основні положення облікової політики

Далі наведено основні принципи облікової політики, що були застосовані під час підготовки цієї фінансової звітності. Ці принципи облікової політики застосовувалися послідовно до всіх періодів.

Фінансові інструменти

Фінансовий інструмент – це будь-який контракт, який приводить до фінансового активу одного суб'єкта господарювання і фінансового зобов'язання або інструмента власного капіталу іншого суб'єкта господарювання.

Фінансовий актив – це будь-який актив, що є:

- ✓ грошовими коштами;
- ✓ інструментом власного капіталу іншого суб'єкта господарювання;
- ✓ контрактним правом отримувати грошові кошти або інший фінансовий актив від іншого суб'єкта господарювання або обмінювати фінансові активи чи фінансові зобов'язання з іншим суб'єктом господарювання за умов, які є потенційно сприятливими для Спілки;
- ✓ контрактом, розрахунки за яким здійснюватимуться або можуть здійснюватися власними інструментами капіталу Спілки та який є непохідним інструментом, за який Спілка зобов'язаний або може бути зобов'язаний отримати змінну кількість власних інструментів капіталу суб'єкта господарювання, або похідним інструментом, розрахунки за яким здійснюватимуться або можуть здійснюватися іншим чином, ніж обміном фіксованої суми грошових коштів або іншого фінансового активу на фіксовану кількість власних інструментів капіталу Спілки.

Фінансове зобов'язання – це будь-яке зобов'язання, що є:

- ✓ контрактним зобов'язанням надавати грошові кошти або інший фінансовий актив іншому суб'єктові господарювання, або обмінюватися фінансовими активами або фінансовими зобов'язаннями з іншим суб'єктом господарювання за умов, які є потенційно несприятливими для Спілки;
- ✓ контрактом, розрахунки за яким здійснюватимуться або можуть здійснюватися власними інструментами капіталу Спілки, та який є непохідним інструментом, за яким Спілка зобов'язана або може бути зобов'язана надавати змінну кількість власних інструментів капіталу, або похідним інструментом, розрахунки за яким здійснюватимуться або можуть здійснюватися іншим чином, ніж обміном фіксованої суми грошових коштів або іншого фінансового активу на фіксовану кількість власних інструментів капіталу Спілки.

Фінансові активи

Первісне визнання

Згідно з положеннями МСБО 9 "Фінансові інструменти", фінансові активи класифікуються як фінансові активи за справедливою вартістю, з відображенням переоцінки як прибутку або збитку, кредити і дебіторська заборгованість, інвестиції, утримувані до погашення, та фінансові активи, наявні для продажу.

При первісному визнанні фінансові активи оцінюються за справедливою вартістю, за винятком (у випадку, якщо інвестиції не класифікуються як фінансові активи за справедливою вартістю, з відображенням переоцінки як прибутку або збитку) витрат, безпосередньо пов'язаних із здійсненням операції.

Дата визнання

Всі стандартні операції з купівлі-продажу фінансових активів відображаються на дату операції, тобто на дату, коли Спілка бере на себе зобов'язання з придбання активу. До стандартних операцій з купівлі-продажу фінансових активів відносяться операції з купівлі або продажу фінансових активів, в рамках яких передбачається передача активів у строки, встановлені законодавством або прийняті на ринку.

Інвестиції утримувані до погашення

Непохідні фінансові активи з фіксованими або визначеними платежами та фіксованим терміном погашення класифікуються як утримувані до погашення у випадку, якщо Спілка має намір та змогу утримувати їх до погашення. Інвестиції, які Спілка має намір утримувати протягом невизначеного терміну, не включаються до цієї категорії. Після первісного визнання інвестиції, утримувані до погашення, обліковуються за амортизованою вартістю. Доходи та витрати відображаються у звіті про прибутки та збитки, якщо інвестиція знецінюється, а також у процесі амортизації.

Кредити та дебіторська заборгованість

Кредити та дебіторська заборгованість – це непохідні фінансові активи з фіксованими або обумовленими платежами, що не котируються на активному ринку. Угоди за ними не укладаються з метою негайного або короткострокового перепродажу та не класифікуються як торгові цінні папери або інвестиційні цінні папери, наявні для продажу. Такі активи відображаються за амортизованою вартістю з використанням методу ефективної ставки. Прибутки та збитки відображаються у звіті про прибутки та збитки при припиненні визнання або зменшенні корисності кредитів та дебіторської заборгованості, а також у процесі амортизації.

Визначення справедливої вартості

Справедлива вартість фінансових інструментів, що не мають активного обігу на ринку, визначається з використанням відповідних методів оцінки, які включають використання чистої дисконтованої вартості, порівняння з ідентичними інструментами, стосовно яких існує інформація про ринкові ціни та інші відповідні методи оцінки.

Згортання

Згортання фінансових активів та зобов'язань з відображенням лише чистого сальдо у звіті про фінансовий стан здійснюється тільки за наявності юридично закріпленого права здійснювати згортання або наміру реалізувати актив одночасно з погашенням зобов'язання.

Зменшення корисності фінансових активів

Спілка визначає, чи існують об'єктивні ознаки зменшення корисності фінансових активів або групи фінансових активів, на кожну звітну дату. Вважається, що відбувається зменшення корисності фінансового активу або групи фінансових активів тоді й тільки тоді, коли існують об'єктивні ознаки зменшення корисності в результаті однієї чи більше подій, що настали після первісного визнання активу ("випадок виникнення збитків"), і такий випадок (або випадки) виникнення збитків мають вплив на очікувані майбутні грошові потоки від фінансового активу чи групи фінансових активів, які можуть бути достовірно визначені. Про зменшення корисності можуть свідчити об'єктивні ознаки того, що позичальник чи група позичальників зазнають суттєвих фінансових труднощів, порушують зобов'язання зі сплати процентів чи основної суми боргу, ймовірність банкрутства, а також, коли в результаті огляду ринку отримані дані свідчать про помірковане зменшення очікуваних майбутніх грошових потоків, наприклад, зміни у рівні прострочених платежів, що корелюють зі збитками по активах.

Заборгованість кредитів членам та кредитних установ

Спілка визначає зменшення корисності заборгованості кредитів членам та кредитних установ шляхом включення активу до групи фінансових активів з аналогічними характеристиками кредитного ризику. Така група фінансових активів оцінюється на предмет зменшення корисності на сукупній основі.

Балансова вартість активу знижується за рахунок використання рахунку резерву на зменшення корисності, і сума збитку від зменшення корисності відображається у звіті про прибутки та збитки. Процентні доходи продовжують нараховуватись на зменшену балансову вартість активу на основі первісної ефективної процентної ставки. Кредити списуються за рахунок резерву, якщо вже немає реальної перспективи відшкодування у найближчому часі. Якщо у наступному році сума очікуваного збитку від зменшення корисності зростає або знижується й таке збільшення чи зниження може бути об'єктивно пов'язане з подією, що відбулася після визнання збитку від зменшення корисності, то раніше визнаний збиток від зменшення корисності зростає чи зменшується шляхом коригування рахунку резерву. Якщо списання пізніше відновлюється, то відповідна сума відновлення відображається у звіті про прибутки та збитки.

Поточна вартість очікуваних майбутніх грошових потоків дисконтується за первісною ефективною процентною ставкою за фінансовим активом. Якщо кредит надано під змінну (плаваючу) процентну ставку, то ставкою дисконтування для визначення збитків від зменшення корисності буде поточна ефективна процентна ставка.

Фінансові інвестиції, утримувані до погашення

Спілка оцінює на індивідуальній основі, чи існують ознаки зменшення корисності за інвестиціями, утримуваними до погашення. У випадку наявності ознак, що були понесені збитки від зменшення корисності, сума цих збитків визначається як різниця між балансовою вартістю активу та поточною вартістю очікуваних грошових потоків. Балансова вартість активу зменшується, а сума збитку відображається у звіті про прибутки та збитки.

Якщо, у наступному році сума оцінених збитків від знецінення зменшується внаслідок події, яка сталася після того, як були визнані збитки від знецінення, тоді раніше визнані суми збитків відображаються у звіті про прибутки та збитки.

Реструктуризовані кредити

Спілка у разі необхідності може, замість звернення щодо стягнення застави, переглядати умови кредитів, наприклад, продовжувати строки погашення та погоджує нові умови кредитування.

Облік подібної реструктуризації проводиться наступним чином:

- ✓ якщо реструктуризація не обумовлена фінансовими труднощами позичальника, то Спілка використовує підхід, аналогічний до підходу щодо фінансових зобов'язань, описаного нижче;
- ✓ якщо реструктуризація обумовлена фінансовими труднощами позичальника і кредит визнано таким, що втратив корисність після реструктуризації, то Спілка визнає різницю між теперішньою вартістю грошових потоків згідно з новими умовами договору, дисконтованих з використанням первинної ефективної ставки, та балансовою вартістю до реструктуризації, у складі відрахування до резервів під зменшення корисності у звітному періоді.

Як тільки умови кредитування переглянуті, кредит більше не вважається простроченим. Керівництво постійно аналізує реструктуризовані кредити з тим, щоб переконатись у дотриманні всіх критеріїв та можливості здійснення майбутніх платежів. Такі кредити продовжують оцінюватись на предмет зменшення корисності на сукупній основі, а їх відновлювальна вартість розраховується з використанням первинної ефективної процентної ставки за кредитом.

Припинення визнання фінансових активів та зобов'язань

Фінансові активи

Припинення визнання фінансового активу (або частини фінансового активу чи частини групи подібних фінансових активів) відбувається:

- ✓ якщо закінчився строк дії прав на отримання грошових потоків від фінансового активу;
- ✓ якщо Спілка передала практично всі ризики та вигоди, пов'язані з активом та передала контроль над цим активом.

Фінансові зобов'язання

Припинення визнання фінансового зобов'язання відбувається у разі виконання, анулювання чи закінчення строку дії відповідного зобов'язання.

При заміні одного існуючого фінансового зобов'язання іншим зобов'язанням перед тим самим кредитором на суттєво відмінних умовах або в разі внесення суттєвих змін до умов існуючого зобов'язання, первісне зобов'язання знімається з обліку, а нове відображається в обліку з визнанням різниці в балансовій вартості зобов'язань у звіті про прибутки та збитки.

Грошові кошти та їх еквіваленти

Грошові кошти та їх еквіваленти включають готівкові кошти, поточні рахунки в установах банків, заборгованість кредитних установ зі строком погашення до 90 днів від дати виникнення, які не обтяжені будь-якими договірними зобов'язаннями.

Залучені кошти

Випущені фінансові інструменти або їх компоненти класифікуються як зобов'язання, причому сутність договірних домовленостей передбачає, що Спілка має зобов'язання надати кошти чи інший фінансовий актив власнику, що включають заборгованість перед кредитними установами або заборгованість перед членами.

Після первісного визнання залучені кошти надалі відображаються за амортизованою вартістю з використанням методу ефективної ставки відсотка. Прибутки та збитки відображаються у звіті про прибутки та збитки, коли визнання зобов'язань припиняється, а також у процесі амортизації.

Оренда

Операційна оренда – Спілка як орендар

Оренда майна, за умовами якої орендодавець фактично зберігає за собою всі ризики та вигоди, пов'язані з правом власності на об'єкт оренди, класифікується як операційна оренда. Лізингові платежі за договорами операційної оренди рівномірно списуються на витрати протягом строку оренди і включаються до складу витрат.

Інвестиційна нерухомість

Інвестиційна нерухомість – нерухомість (земля чи будівля, або частина будівлі, або їх поєднання), утримувана (власником або орендарем згідно з угодою про фінансову оренду) з метою отримання орендних платежів або збільшення вартості капіталу чи для досягнення обох цілей. Інвестиційна нерухомість утримується Спілкою з метою отримання доходу від здачі в оренду або для підвищення вартості вкладеного капіталу і не експлуатується Спілкою.

Інвестиційна нерухомість первісно обліковується за собівартістю з врахуванням витрат на здійснення операцій. Інвестиційна нерухомість надалі обліковується за вартістю, яка відображає поточну ринкову вартість і є сумою, на яку можна обміняти цю нерухомість при укладенні договору на ринкових умовах між добре обізнаними незалежними сторонами. Переоцінка інвестиційної нерухомості здійснюється на кожну звітну дату і визнається у звіті про прибутки та збитки як "Переоцінка інвестиційної нерухомості". Дохід від оренди відображається у звіті про прибутки та збитки в складі інших операційних доходів.

Наступні витрати капіталізуються тільки тоді, коли існує ймовірність того, що Спілка отримає пов'язані з ними економічні вигоди, і що їх вартість може бути достовірно оцінена. Всі інші витрати (на ремонт та обслуговування) визнаються як витрати періоду.

Основні засоби

Основні засоби – це матеріальні об'єкти, що їх утримують для використання у виробництві або постачанні товарів чи наданні послуг для надання в оренду або для адміністративних цілей, чи використовуватимуть, за очікуванням, протягом більше одного періоду.

Обладнання відображається за фактичною вартістю без урахування вартості повсякденного обслуговування, за вирахуванням накопиченої амортизації та накопиченого зменшення корисності. Будівлі оцінюються за справедливою вартістю за вирахуванням амортизації та зменшення корисності, визнаної після дати переоцінки. Балансова вартість основних засобів оцінюється на предмет зменшення корисності, коли події або зміни в обставинах свідчать про те, що балансова вартість не може бути відшкодована.

Після первісного визнання за фактичною вартістю будівлі відображаються за переоціненою вартістю, що є справедливою вартістю на дату переоцінки за вирахуванням подальшої накопиченої амортизації і будь-яких подальших накопичених збитків від зменшення корисності. Переоцінка здійснюється, щоб уникнути суттєвих розбіжностей між справедливою вартістю переоціненого активу і його балансовою вартістю.

На дату переоцінки, накопичена амортизація згортається відносно сукупної вартості активів, в свою чергу чиста залишкова вартість

збільшується або зменшується до переоціненої вартості. Приріст вартості від переоцінки відображається у звіті про фінансовий стан в складі резерву з переоцінки основних засобів у складі іншого сукупного доходу, за вирахуванням сум відновлення попереднього зменшення вартості цього активу, раніше відображеного у звіті про прибутки та збитки. В цьому випадку сума збільшення вартості активу відображається у звіті про прибутки та збитки. Зменшення вартості від переоцінки відображається у звіті про прибутки та збитки за вирахуванням безпосереднього залуку такого зменшення проти попереднього приросту вартості того ж активу, відображеного в резерві з переоцінки основних засобів.

Щорічне перенесення сум з резерву переоцінки основних засобів до складу нерозподіленого прибутку здійснюється за рахунок різниці між сумою амортизації, що розраховується виходячи з переоціненої балансової вартості активів, і сумою амортизації, що розраховується виходячи з первісної вартості активів.

При вибутті активу відповідна сума, включена до резерву з переоцінки, переноситься до складу нерозподіленого прибутку.

Нарахування амортизації активу починається з місяця, наступного за місяцем, у якому актив введений в експлуатацію. Амортизація нараховується прямолінійним методом протягом таких очікуваних строків корисної служби активів:

	<i>Років</i>
Будинки, споруди та передавальні пристрої	10 - 50
Машини та обладнання	4 - 8
Транспортні засоби	5 - 8
Інструменти, прилади, інвентар (меблі)	4 - 12
Інші основні засоби	12 - 15

Залишкова вартість, строки корисної служби та методи нарахування амортизації активів аналізуються наприкінці кожного звітного року та коригуються при необхідності.

Витрати на ремонтно-відновлювальні роботи відображаються у складі інших операційних витрат у періоді, в якому такі витрати були понесені, крім випадків, коли такі витрати підлягають капіталізації.

Нематеріальні активи

Нематеріальний актив – немонетарний актив, який не має фізичної субстанції та може бути ідентифікований.

Нематеріальні активи включають придбані програмне забезпечення та ліцензії. Нематеріальні активи, придбані окремо, первісно визнаються за собівартістю. Після первісного визнання нематеріальні активи відображаються за фактичною вартістю за вирахуванням накопиченої амортизації та накопичених збитків від зменшення корисності. Нематеріальні активи мають обмежені або невизначені строки корисної служби. Нематеріальні активи з обмеженим строком корисної служби амортизуються протягом строку корисної служби, що становить 2 - 20 років, та оцінюються на предмет зменшення корисності у разі наявності ознак можливого зменшення корисності нематеріального активу. Строки та порядок амортизації нематеріальних активів з обмеженим строком корисної служби аналізуються принаймні щорічно наприкінці кожного фінансового року.

Вплив пандемії Covid-19

Керівництво кредитної спілки оцінило вплив пандемії на склад, строки корисного використання та припущення щодо майбутнього використання активів. Керівництво вважає, вплив пандемії несуттєвим, так як протягом звітного періоду не відбувалось а ні скорочення персоналу, а ні переведення на віддалений режим роботи, а ні скорочення обсягів діяльності кредитної спілки.

Активи призначені для продажу

Спілка класифікує необоротні активи (або групу вибуття) як призначені для продажу, якщо їх балансова вартість буде відшкодовуватись, в основному, шляхом продажу, а не в ході їх використання. Для цього необоротні активи (або група вибуття) мають бути доступні для негайного продажу в їх теперішньому стані на тих умовах, які є звичайними при продажу таких активів (групи вибуття), при цьому їх продаж має характеризуватись високим ступенем ймовірності.

Висока ймовірність продажу означає твердий намір керівництва Спілки додержуватись плану продажу необоротного активу (або групи вибуття). При цьому необхідно, щоб була розпочата програма активних дій з пошуку покупця й виконання такого плану. Крім цього, необоротний актив (група вибуття) має активно пропонуватись до реалізації за ціною, що є обґрунтованою, з урахуванням його поточної справедливої вартості. Крім того, відображення продажу як завершені операції має очікуватись протягом одного року з дати класифікації необоротних активів призначених для продажу.

Спілка оцінює активи (групу вибуття), класифіковані як призначені для продажу, за меншою з двох оцінок: балансовою вартістю або справедливою вартістю за вирахуванням витрат на продаж. В разі настання подій або зміни обставин, що вказують на можливе зменшення корисності активів (або групи вибуття), Спілка відображає збиток від зменшення корисності при первісному, а також наступному списанні їх вартості до справедливої вартості за вирахуванням витрат на продаж.

Запаси

Запаси – це активи, які утримуються для продажу у звичайному ході бізнесу чи перебувають у процесі виробництва для такого продажу або існують у формі основних чи допоміжних матеріалів для споживання у виробничому процесі або при наданні послуг.

Придбані або вироблені (виготовлені самостійно) запаси обліковують за їх собівартістю.

При видатку (вибутті) запасів застосовують формулу собівартості "перше надходження – перший видаток" (ФІФО). Собівартість вибуття визначають як добуток кількості вибутих (реалізованих) запасів і собівартості одиниці цих запасів.

Операційна оренда

Коли Кредитна спілка виступає в ролі орендаря в рамках договору оренди, за яким всі ризики та вигоди, притаманні володінню активом, в основному не передаються орендодавцем Кредитній спілці, загальна сума орендних платежів відноситься на витрати із використанням методу рівномірного списання протягом строку оренди.

Всі орендні операції проводяться згідно з МСФЗ 16. Підставою для визнання операцій оренди в обліку орендаря й орендодавця є договір оренди чи суборенди відповідного майна.

Керуючись § 9 МСФЗ 16, договір є орендою або містить оренду, якщо він передає право контролювати використання ідентифікованого активу протягом певного періоду в обмін на компенсацію. Параграфами Б9 – Б31 Додатка Б встановлено керівництво для визначення контракту як договору оренди чи договору, що містить оренду.

Уклавши договір оренди або договір, що містить її компоненти, орендар за загальним правилом повинен урахувати кожен компонент оренди в договорі як оренду окремо від неорендних компонентів (див. §§ 12, 15, Б32 – Б33 МСФЗ 16).

Для орендаря передбачено можливість не застосовувати вимоги §§ 22–49 МСФЗ 16 щодо визнання, оцінки й подання інформації до:

- короткострокової оренди (у нашому розумінні — на строк менш ніж 12 місяців);

- **оренди, за якою базовий актив є малоцінним** — як описано в §§ Б3 – Б8 (див. §§ 5–8 МСФЗ 16).

Рішення про звільнення, яке стосується **короткострокової оренди**, застосовують за класами базових активів. При цьому рішення про застосування звільнення щодо активів із низькою вартістю можна ухвалювати за кожним договором оренди окремо. Під *класом базових активів* мають на увазі групу базових активів, аналогічних за своєю природою та порядком використання в діяльності суб'єкта господарювання (§ 8 МСФЗ 16).

У разі ухвалення рішення про застосування будь-якого з двох згаданих звільнень орендар визнає орендні платежі за нормами § 6 МСФЗ 16 — як витрати на прямолінійній основі протягом строку оренди або на іншій систематичній основі. Орендар застосовує іншу систематичну основу, якщо така основа точніше відображає модель отримання вигоди орендарем.

Оподаткування

Розрахунок поточних податкових витрат здійснюється відповідно до податкового законодавства України.

Відстрочені податкові активи та зобов'язання розраховуються по всіх тимчасових різницях за методом балансових зобов'язань. Відстрочений податок на прибуток відображається по всіх тимчасових різницях, що виникають між податковою базою активів та зобов'язань та їх балансовою вартістю для цілей фінансової звітності.

Відстрочений податковий актив відображається в обліку лише тоді, коли існує ймовірність отримання у майбутньому оподаткованого прибутку, за рахунок якого можна здійснити залік цих тимчасових різниць, що зменшують податкову базу. Відстрочений податковий актив та зобов'язання визначаються за ставками податку, що будуть застосовуватись протягом періоду реалізації активу чи врегулювання зобов'язання на підставі законодавства, яке набуло або фактично набуло сили на звітну дату.

Крім цього, в Україні існують різні операційні податки, що застосовуються до діяльності Спілки. Ці податки включаються до складу адміністративних та операційних витрат.

Резерви

Резерви визнаються, коли внаслідок певних подій у минулому Спілка має поточне юридичне або конструктивне зобов'язання, для врегулювання якого, з великим ступенем вірогідності, буде необхідним відтік ресурсів, які втілюють у собі економічні вигоди, і суму зобов'язання можна достовірно оцінити.

Зобов'язання з пенсійного забезпечення та інших виплат

Спілка має наступні схеми пенсійного забезпечення: участь в державній пенсійній системі України, що передбачає розрахунок і сплату поточних внесків роботодавця як відсотка від поточних загальних виплат працівникам та участь в недержавній пенсійній системі України. Ці витрати відображаються у звітному періоді, до якого відноситься відповідна заробітна плата.

Розподіл нерозподіленого доходу на обов'язкові пайові внески

За підсумками фінансового року нерозподілений дохід, що залишається у розпорядженні кредитної спілки, може розподілятися між членами кредитної спілки пропорційно розміру їх обов'язкових пайових внесків у вигляді відсотків у порядку, визначеному загальними зборами кредитної спілки, що визнається як зобов'язання і вираховується з суми капіталу на звітну дату, тільки якщо такий розподіл був оголошений до звітної дати включно. Інформація про такий розподіл розкривається у звітності, якщо він був запропонований до звітної дати, а також запропонований або оголошений після звітної дати, але до дати затвердження фінансової звітності до випуску.

Умовні активи та зобов'язання

Умовні активи не визнаються у звіті про фінансовий стан. Розкриття інформації щодо таких активів надається, коли надходження пов'язаних з ними економічних вигод є ймовірним.

Умовні зобов'язання не відображаються у звіті про фінансовий стан. Розкриття інформації щодо таких зобов'язань здійснюється, за винятком випадків, коли відтік ресурсів для виконання таких зобов'язань є малоімовірним.

Визнання доходів та витрат

Доходи визнаються, якщо існує висока вірогідність того, що Спілка отримає економічні вигоди, а доходи можуть бути достовірно визначені. Для визнання доходів у фінансовій звітності необхідне дотримання наступних критеріїв:

Процентні та аналогічні доходи та витрати

Для всіх фінансових інструментів, визначених за амортизованою вартістю, процентні доходи чи витрати відображаються за ефективною процентною ставкою, що є ставкою, яка точно дисконтує очікувані майбутні виплати та надходження протягом очікуваного строку служби фінансового інструменту чи більш короткого періоду, де це можливо застосувати, до чистої балансової вартості фінансового активу чи фінансового зобов'язання. При обчисленні враховуються всі договірні умови за фінансовим інструментом (наприклад, право на дострокове погашення) та всі винагороди чи додаткові витрати, що безпосередньо пов'язані з фінансовим інструментом та є невід'ємною частиною ефективною процентної ставки, але не враховуються майбутні збитки за кредитами. Балансова вартість фінансового активу чи фінансового зобов'язання коригується в разі перегляду Спілкою своєї оцінки платежів або надходжень. Скоригована балансова вартість обчислюється, виходячи з первісної ефективною процентної ставки, а зміни балансової вартості відображаються як процентні доходи чи витрати.

При зменшенні відображеної у фінансовій звітності вартості фінансового активу чи групи аналогічних фінансових активів внаслідок зменшення корисності, процентні доходи продовжують визнаватись з використанням первісної ефективною процентної ставки на основі нової балансової вартості.

Дивідендний дохід

Дохід визнається, коли встановлюється право Спілки на отримання платежу.

Вплив пандемії Covid-19

Керівництво кредитної спілки неухильно дотримується карантинних вимог, забезпечує персонал дезінфікуючими та захисними засобами, за рахунок поточних витрат. Враховуючи чисельність працівників, вплив на розмір витрат кредитної спілки, пов'язаний з придбанням зазначених засобів є несуттєвим.

Нові положення фінансової звітності та дострокове застосування

Нижче в таблиці наведено скорочений опис оновлень, дати оновлення МСБО/МСФЗ та опис впливу на діяльність Кредитної спілки.

МСФЗ та правки до них	Основні вимоги	Ефективна дата	Дострокове застосування	Застосування у фінансовій звітності за звітний період	Вплив поправок ¹

¹ В цій графі зазначається вплив поправок (якщо їх застосовано) та дається посилання на примітку, де цей вплив розкрито, або зазначається, що правки не мали впливу

МСФЗ та правки до них	Основні вимоги	Ефективна дата	Дострокове застосування	Застосування у фінансовій звітності за звітний період	Вплив поправок ¹
МСБО 16 «Основні засоби»	Поточною редакцією п.17 IAS 16 передбачено, що до первісної вартості об'єкта основних засобів включаються витрати на перевірку активу, зменшені на суму чистих надходжень від продажу виробів, вироблених у процесі доставки та перевірки активу. Наприклад, витрати на тестування обладнання включаються до первісної вартості за мінусом прибутку від продажу зразків, отриманих у процесі тестування, а витрати на випробування свердловини включаються до первісної вартості за мінусом прибутку від продажу нафти та газу, добутих у результаті випробування свердловини. З 1 січня 2022 року забороняється вираховувати з вартості основних засобів суми, отримані від продажу вироблених виробів в періодах, коли компанія готує актив до використання за призначенням. Натомість компанія визнаватиме таку виручку від продажів та відповідні витрати у складі прибутку або збитку.	01 січня 2022 року	Дозволено	застосовано	відсутній
МСБО 37 «Забезпечення, непередбачені зобов'язання та непередбачені активи»	Поточною редакцією п. 68 IAS 37 не уточнюється, які саме витрати слід брати до уваги при оцінці витрат на виконання контракту з метою ідентифікації його обтяжливості. Внаслідок цього існує розбіжність у методиках врахування витрат, що призводить до відмінностей у фінансовій звітності компаній, які мають у своїх портфелях обтяжливі договори. З 1 січня 2022 року до п. 68 IAS 37 внесено зміни, внаслідок яких встановлено, що витрати на виконання договору включають витрати, які безпосередньо пов'язані з цим договором, а також: (а) додаткові витрати на виконання цього договору, наприклад, прямі витрати на оплату праці та матеріали; і (б) розподілені інші витрати, безпосередньо пов'язані з виконанням договорів, наприклад, розподілену частину витрат на амортизацію об'єкта основних засобів, що використовується для виконання в числі інших та даного договору. Поправки уточнюють, що «витрати на виконання договору» являють собою витрати, безпосередньо пов'язані з договором - тобто прямі та розподілені витрати.	1 січня 2022 року	Дозволено	застосовано	відсутній
МСФЗ 3 «Об'єднання бізнесу»	Актуалізація посилань в МСФЗ (IFRS) 3 на Концептуальні основи підготовки фінансової звітності, не змінюючи вимог до обліку для об'єднання бізнесів. IFRS 3 визначає, як компанія повинна враховувати активи та зобов'язання, які вона купує внаслідок об'єднання бізнесу. IFRS 3 вимагає, щоб компанія посилалася на Концептуальні основи фінансової звітності, щоб визначити, що визнається активом чи зобов'язанням. У поточній редакції з метою застосування IFRS 3 замість положень Концептуальних основ, випущених у 2018 році, покупці повинні використовувати визначення активу та зобов'язання та відповідні вказівки, викладені у Концептуальних основах, прийнятих Радою з МСФЗ у 2001 році. З 1 січня 2022 року оновлено посилання відповідно до якого, покупці повинні посилатися на Концептуальні засади, випущені у 2018 році, для визначення того, що складає актив чи зобов'язання. Додано виняток щодо зобов'язань і умовних зобов'язань. Цей виняток передбачає, що стосовно деяких видів зобов'язань і умовних зобов'язань організація, яка застосовує МСФЗ (IFRS) 3, повинна посилатися на МСБО (IAS) 37 «Забезпечення, непередбачені зобов'язання та непередбачені активи» або на Роз'яснення КТМФЗ (IFRIC) 21 «Збори», а не на	1 січня 2022 року	Дозволено	застосовано	відсутній

МСФЗ та правки до них	Основні вимоги	Ефективна дата	Дострокове застосування	Застосування у фінансовій звітності за звітний період	Вплив поправок ¹
	Концептуальні основи фінансової звітності 2018 року.				
Щорічні поправки в МСФЗ (2018-2020): МСФЗ (IFRS) 1 «Перше застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності»	Пункт D16 (а) МСФЗ 1 надає дочірній організації, яка вперше починає застосовувати МСФЗ пізніше, ніж її материнська компанія, звільнення щодо оцінки його активів та зобов'язань. Виняток, передбачений пунктом D16 (а) IFRS 1, не застосовується до компонентів капіталу. Відповідно, до внесення поправки до IFRS 1 від дочірньої організації, яка вперше застосовувала МСФЗ пізніше, ніж її материнська компанія, могли вимагати вести два окремі обліку для накопичених курсових різниць, заснованих на різних датах переходу на МСФЗ. Поправка до IFRS 1 розширює звільнення, передбачене пунктом D16 (а) IFRS 1, на накопичені курсові різниці, щоб скоротити витрати для компаній, що вперше застосовують МСФЗ. Поправка дозволяє дочірньому підприємству, що застосовує IFRS 1: D16 (а) (яке переходить на МСФЗ пізніше своєї материнської компанії), виконати оцінку накопиченого ефекту курсових різниць у складі іншого сукупного доходу - на підставі такої оцінки, виконаної материнською компанією на дату її переходу на МСФЗ.	1 січня 2022 року	Дозволено	застосовано	відсутній
Щорічні поправки в МСФЗ (2018-2020): МСФЗ (IFRS) 9 «Фінансові інструменти»	Поправка пояснює, які комісії враховує компанія, коли вона застосовує тест «10 відсотків», передбачений пунктом B3.3.6 IFRS 9 для оцінки того, чи є модифікація фінансового інструменту суттєвою і чи слід припинити визнання фінансового зобов'язання. Так, з 1 січня 2022 року при визначенні величини виплат комісійної винагороди за вирахуванням отриманої комісійної винагороди позичальник враховує тільки суми комісійної винагороди, виплата або отримання яких провадилися між цим позичальником та відповідним кредитором, включаючи комісійну винагороду, виплачену від імені один одного. Тобто, комісійна винагорода, що включається в «10-відсотковий» тест при припиненні визнання фінансових зобов'язань, включає тільки винагороду, сплачену між позикодавцем і позикоотримувачем, включаючи винагороду, сплачену або отриману від інших сторін. Якщо заміна одного боргового інструменту на інший або модифікація його умов відображається в обліку як його погашення, всі понесені витрати або виплачена комісійна винагорода визнаються як частина прибутку або збитку від погашення відповідного боргового зобов'язання. Якщо заміна одного боргового інструменту на інший або модифікація його умов не відображається в обліку як погашення, то на суму всіх понесених витрат або виплаченої комісійної винагороди коригується балансова вартість відповідного боргового зобов'язання, і це коригування амортизується протягом строку дії модифікованого зобов'язання, що залишився.	1 січня 2022 року	Дозволено	застосовано	відсутній
Щорічні поправки в МСФЗ (2018-2020): МСФЗ (IFRS) 16 «Оренда»	Поправка стосується стимулюючих платежів з оренди. До внесення поправок до ілюстративного прикладу 13 як частина факторів включалося відшкодування, що стосується поліпшень орендованого майна, при цьому в прикладі недостатньо чітко було представлений висновок про те, чи таке відшкодування відповідатиме визначенню стимулу до оренди. Найпростішим виходом з існуючої плутанини Рада МСБО прийняла рішення виключити з ілюстративного	Відсутня, оскільки стосується лише прикладу	-	застосовано	відсутній

МСФЗ та правки до них	Основні вимоги	Ефективна дата	Дострокове застосування	Застосування у фінансовій звітності за звітний період	Вплив поправок ¹
	<p>прикладу 13 відшкодування, що стосується поліпшень орендованого майна. Відтак, поправка уточнює ілюстративний приклад № 13 до МСФЗ (IFRS) 16 шляхом виключення прикладу урахування відшкодування, отриманого орендарем від орендодавця в якості компенсації за понесені витрати на поліпшення об'єкта оренди.</p>				
МСБО 1 «Подання фінансової звітності»	<p>Поправки роз'яснюють критерій у МСБО 1 для класифікації зобов'язання як довгострокового: вимога до суб'єкта господарювання мати право відкласти погашення зобов'язання принаймні на 12 місяців після звітного періоду.</p> <p>Сутність поправок:</p> <ul style="list-style-type: none"> • уточнено, що зобов'язання класифікується як довгострокове, якщо у організації є право відстрочити врегулювання зобов'язання щонайменше на 12 місяців, а право компанії на відстрочку розрахунків має існувати на кінець звітного періоду; • класифікація залежить тільки від наявності такого права і не залежить від імовірності того, чи планує компанія скористатися цим правом - на класифікацію не впливають наміри чи очікування керівництва щодо того, чи компанія реалізує своє право на відстрочку розрахунків; • роз'яснення впливу умов кредитування на класифікацію - якщо право відстрочити врегулювання зобов'язання залежить від виконання організацією певних умов, то дане право існує на дату закінчення звітного періоду тільки в тому випадку, якщо організація виконала ці умови на дату закінчення звітного періоду. Організація повинна виконати ці умови на дату закінчення звітного періоду, навіть якщо перевірка їх виконання здійснюється кредитором пізніше; і • «урегулювання» визначається як погашення зобов'язань грошовими коштами, іншими ресурсами, що представляють собою економічні вигоди, або власними дольовими інструментами, які класифікуються як капітал. 	01 січня 2023 року	Дозволено	Не застосовано	відсутній
МСБО 1 «Подання фінансової звітності», Практичні рекомендації (IFRS PS) 2 «Формування суджень про суттєвість»	<p>Поправки включають:</p> <p>Заміна вимог до компаній розкривати свої «основні положення» облікової політики (significant accounting policies) вимогою розкривати «суттєві положення» облікової політики (material accounting policies); і</p> <p>Додавання керівництва про те, як компаніям слід застосовувати концепцію суттєвості при прийнятті рішень щодо розкриття облікової політики.</p> <p>Інформація про облікову політику є суттєвою, якщо, розглядаючи разом з іншою інформацією, включеною до фінансової звітності, вона за обґрунтованими очікуваннями могла б вплинути на рішення, які основні користувачі фінансової звітності загального призначення роблять на основі цієї звітності.</p> <p>Хоча операція, інша подія або умова, з якою пов'язана інформація про облікову політику, може бути суттєвою (сама по собі), це не обов'язково означає, що відповідна інформація про облікову політику є суттєвою для фінансової звітності.</p> <p>Розкриття несуттєвої інформації про облікову політику може бути прийнятним, хоч і не вимагається.</p>	01 січня 2023 року	Дозволено	Не застосовано	відсутній

МСФЗ та правки до них	Основні вимоги	Ефективна дата	Дострокове застосування	Застосування у фінансовій звітності за звітний період	Вплив поправок ¹
МСБО 8 «Облікові політики, зміни в облікових оцінках та помилки»	<p>До появи цих поправок, МСФЗ (IAS) 8 включав визначення облікової політики та визначення зміни у бухгалтерських оцінках. Послання визначення одного поняття (облікова політика) з іншим визначенням змін (зміна у бухгалтерських оцінках) приховує різницю між обома поняттями.</p> <p>Щоб зробити цю відмінність більш ясною, Рада з МСФЗ вирішила замінити визначення зміни у бухгалтерських оцінках визначенням бухгалтерських оцінок.</p> <p>Поправки замінюють визначення змін у бухгалтерських оцінках визначенням бухгалтерських оцінок. Згідно з новим визначенням, бухгалтерські оцінки - це «грошові суми у фінансовій звітності, оцінка яких пов'язана з невизначеністю» (monetary amounts in financial statements that are subject to measurement uncertainty).</p> <p>Компанія здійснює бухгалтерську оцінку задля досягнення мети, поставленої в облікової політиці. Виконання бухгалтерських оцінок включає використання суджень чи припущень з урахуванням останньої доступної надійної інформації.</p> <p>Ефекти зміни вихідних даних або методу оцінки, використаних для виконання бухгалтерської оцінки, є змінами в бухгалтерських оцінках, якщо вони не є результатом виправлення помилок попереднього періоду.</p>	1 січня 2023 року	Дозволено	Не застосовано	відсутній
МСБО 12 «Податки на прибуток»	<p>Операція, яка не є об'єднанням бізнесів, може призвести до початкового визнання активу та зобов'язання та на момент її здійснення не впливати ні на бухгалтерський прибуток, ні на оподатковуваний прибуток. Наприклад, на дату початку оренди орендар, як правило, визнає зобов'язання з оренди та включає ту саму суму у початкову вартість активу у формі права користування. Залежно від застосовного податкового законодавства при первісному визнанні активу та зобов'язання щодо такої операції можуть виникнути рівновеликі оподатковувані та тимчасові різниці, що віднімаються. Звільнення, передбачене пунктами 15 і 24, не застосовується до таких тимчасових різниць, і тому організація визнає відкладене податкове зобов'язання та актив, що виникло.</p> <p>Компанія, що застосовує поправку вперше, має на дату початку самого раннього з представлених порівняльних періодів:</p> <p>(а) визнати відстрочений податковий актив - тією мірою, в якій є ймовірним наявність у майбутньому оподаткованого прибутку, проти якого можна зарахувати цю від'ємну тимчасову різницю, відкладене податкове зобов'язання щодо всіх тимчасових різниць, що віднімаються та оподатковуються, пов'язаних:</p> <p>(i) з активами у формі права користування та зобов'язаннями з оренди; і</p> <p>(ii) з визнаними зобов'язаннями щодо виведення об'єктів з експлуатації, відновлення навколишнього середовища та аналогічними зобов'язаннями та із сумами цих зобов'язань, включених до первісної вартості відповідного активу;</p> <p>(b) визнати сумарний ефект первинного застосування цих поправок як коригування вступного сальдо нерозподіленого прибутку (або іншого компонента власного капіталу, залежно від ситуації) на зазначену дату.</p>	1 січня 2023 року	Дозволено	Не застосовано	відсутній
МСФЗ (IFRS) 10 "Консолідована"	Поправки до МСФЗ (IFRS) 10 та МСБО (IAS) 28 застосовуються до випадків продажу або	Дата набуття чинності має	Дозволено	Не застосовано	відсутній

МСФЗ та правки до них	Основні вимоги	Ефективна дата	Дострокове застосування	Застосування у фінансовій звітності за звітний період	Вплив поправок ¹
фінансова звітність" та МСБО (IAS) 28 "Інвестиції в асоційовані та спільні підприємства" «Продаж або внесок активів у угодах між інвестором та його асоційованою організацією чи спільним підприємством»	внеску активів між інвестором та його асоційованою організацією чи спільним підприємством. Зокрема, поправки роз'яснюють, що прибутки або збитки від втрати контролю над дочірньою організацією, яка не є бізнесом, в угоді з асоційованою організацією або спільним підприємством, які враховуються методом участі в капіталі, визнаються у складі прибутків або збитків материнської компанії лише у частці інших непов'язаних інвесторів у цій асоційованій організації чи спільному підприємстві. Аналогічно, прибутки чи збитки від переоцінки до справедливої вартості решти частки в колишній дочірній організації (яка класифікується як інвестиція в асоційовану організацію або спільне підприємство і враховується методом участі в капіталі) визнаються колишньою материнською компанією тільки в частці незв'язаних інвесторів у нову асоційовану організацію або спільне підприємство.	бути визначена Радою МСФЗ			

Рекласифікації у фінансовій звітності за звітний період порівняно з фінансовою звітністю попереднього року та виправлення помилок

Рекласифікації у фінансовій звітності за звітний період порівняно з фінансовою звітністю попереднього року не здійснювалися. Виправлення помилок попередніх періодів не здійснювалося.

4. Суттєві облікові судження та оцінки

Судження

У процесі застосування облікової політики керівництво Співки зробило такі судження, крім облікових оцінок, які мають найбільш суттєвий вплив на суми, відображені у фінансовій звітності:

Невизначеність оцінок

У процесі застосування облікової політики керівництво Співки використовувало свої судження та здійснювало оцінки при визначенні сум, відображених у фінансовій звітності. Найбільш суттєве використання суджень та оцінок включає:

Безперервність діяльності

Кредитна спілка не має серед своїх клієнтів (членів), членів органів управління та працівників осіб, які б потрапили під санкції. Враховуючи своє місцезнаходження, кредитна спілка тимчасово не була в змозі забезпечити організацію бухгалтерського обліку, фіксування фактів здійснення всіх господарських операцій, своєчасної сплати податків, заробітної плати та подання звітності в зв'язку із тимчасовою окупацією ворогами та відсутністю зв'язку та інтернету. Зараз кредитна спілка продовжує свою діяльність в поточному режимі. Має місце негативний вплив на стан кредитного портфелю, так як спостерігається зниження активності позичальників по погашенню зобов'язань за кредитами, що обумовлено тим, що позичальники не мали фізично можливість здійснювати виплати за кредитами. В той же час, Постановою №39 НБУ врегулював питання розрахунку прострочення під час воєнного стану та протягом 60 календарних днів після його закінчення / скасування, а саме:

Кредитна спілка під час застосування вимог розділу VI Положення № 1840 до 31.08.2022р. при розрахунку кількості днів прострочення за простроченими договорами кредиту відповідно до пункту 4 розділу VI Положення № 1840 не враховувала період з 28 лютого 2022 року по 31.08.2022р. Кредитна спілка продовжує відлік кількості календарних днів прострочення за простроченими договорами кредиту відповідно до пункту 4 розділу VI Положення № 1840 з 01 вересня 2022р. з урахуванням кількості прострочених календарних днів, що мали місце станом на 28 лютого 2022 року. В той же час, Кредитна спілка оцінює рівень кредитного ризику на постійній основі зважено, відповідно до вимог МСФЗ 9 та формує необхідні резерви.

Кредитна спілка постійно оцінює ризики та ефективно управляє ідентифікованими ризиками. Правління ідентифікує також ризики, пов'язані з пандемією COVID-19 та карантинними заходами, управління такими ризиками полягає, зокрема в максимізації безготівкових розрахунків, своєчасної вакцинації працівників, кредитування позичальників з позитивною кредитною історією з поглибленою оцінкою платоспроможності. Також Правління акцентує увагу на збалансоване управління активами з метою підвищення їх продуктивності та ліквідності.

У зв'язку з вищеведеним неможливо достовірно оцінити ефект впливу поточної ситуації на фінансовий стан Кредитної спілки. У результаті виникає невизначеність, яка може вплинути на майбутні операції та можливість збереження вартості її активів.

Ця фінансова звітність не включає жодних коригувань, які можуть виникнути в результаті такої невизначеності. Про такі коригування буде повідомлено, якщо вони стануть відомі та зможуть бути оцінені.

Враховуючи рівень капіталу кредитної спілки та її фінансовий стан, керівництво кредитної спілки вважає обґрунтованим складання цієї фінансової звітності на основі припущення, що кредитна спілка є організацією, здатною продовжувати свою діяльність на безперервній основі. Тобто ця фінансова звітність була підготовлена на основі припущення про безперервність діяльності, відповідно до якого реалізація активів і погашення зобов'язань відбувається в ході звичайної діяльності. Фінансова звітність не включає коригування, які необхідно було б провести в тому випадку, якби Кредитна спілка не могла продовжити провадження фінансово-господарської діяльності відповідно до принципів безперервності діяльності.

Припущення, що лежать в основі оцінок керівництва щодо безперервності діяльності не враховують зовнішні фактори, які можуть змінитися у майбутньому, а саме: зміни умов діяльності на ринку капіталів в Україні та в цілому у світі, інший та/або макроекономічний вплив, який не врахований в оцінках Кредитної спілки, геополітичні зміни, значні зміни у законодавстві, зміни у стандартах звітності та обліку, зміни в податковому законодавстві, а також інші зміни які можуть відбутися у майбутньому та на які Кредитна спілка не має впливу. Завдяки діяльності Уряду, ЗСУ і міжнародним партнерам, Кредитна спілка працює на території області, що не належить до територій на яких ведуться активні бойові дії, керівництво стежить за станом розвитку поточної ситуації і вживає заходів, для мінімізації будь-яких негативних наслідків наскільки це можливо. Подальший негативний розвиток воєнних подій та макроекономічних умов може негативно вплинути на фінансовий стан та результати діяльності Кредитна спілка у такий спосіб, що наразі не може бути визначений.

Існує суттєва невизначеність, пов'язана із непередбачуваним наразі впливом військових дій на території України, що триває, на припущення, що лежать в основі оцінок керівництва, яка може поставити під сумнів здатність Кредитної спілки продовжувати свою діяльність на безперервній основі. Разом з тим, Керівництво Кредитної спілки вважає, що незважаючи на таку суттєву невизначеність, прогнози та оцінки Кредитної спілки щодо виконання регулятивних вимог НБУ, результатів діяльності та розміру резервів під знецінення активів, дають достатньо підстав для підготовки цієї фінансової звітності на основі принципу безперервної діяльності.

На дату затвердження цієї фінансової звітності Кредитна спілка продовжує свою діяльність, адаптуючись до нових умов.

Отже, Кредитна спілка не має ні наміру, ні потреби для початку процедури ліквідації або в припиненні діяльності.

Справедлива вартість фінансових інструментів

У випадках, коли справедлива вартість фінансових активів та фінансових зобов'язань, що обліковуються у звіті про фінансовий стан, не може бути отримана шляхом спостережень за активними ринками, вона визначається за допомогою набору технік оцінювання, що включають доступну ринкову інформацію.

Резерв під зменшення корисності кредитів та дебіторської заборгованості

Спілка регулярно проводить аналіз кредитів і дебіторської заборгованості на предмет зменшення корисності. Спілка використовує своє судження при оцінці збитків від зменшення корисності в ситуаціях, коли позичальник зазнає фінансових труднощів і відсутній достатній обсяг фактичних даних про аналогічних позичальників. Спілка аналогічним чином оцінює зміни майбутніх грошових потоків на основі даних спостережень, що вказують на несприятливу зміну в статусі погашення зобов'язань позичальниками в складі групи, що співвідноситься з випадками невиконання зобов'язань за активами у складі групи. Керівництво використовує оцінки, що базуються на історичних даних про історію збитків стосовно активів з аналогічними характеристиками кредитного ризику й об'єктивних ознак зменшення корисності за групами кредитів і дебіторської заборгованості. Спілка використовує своє судження при коригуванні даних спостережень стосовно групи кредитів або дебіторської заборгованості для відображення поточних обставин.

Резерв під збитки

З дотриманням МСФЗ 9 та керуючись рішеннями спостережної ради кредитної спілки визнає резерв під збитки у складі резерву для очікуваних кредитних збитків та резерву сумнівних боргів для відповідних груп однорідних фінансових активів.

При цьому, кожен із фінансових інструментів оцінюється із визначенням його стадії знецінення у наступний спосіб:

Стадія 1 – фінансові інструменти, щодо яких:

- не спостерігалось істотного збільшення кредитного ризику з моменту первісного визнання, або у яких кредитний ризик сам по собі низький на звітну дату;

Стадія 2 – фінансові інструменти, які:

- зазнали істотного збільшення кредитного ризику з моменту первісного визнання, але щодо яких немає об'єктивного підтвердження факту знецінення;

Стадія 3 – фінансові активи, які мають об'єктивні ознаки знецінення на звітну дату.

Формування резерву у зв'язку зі знеціненням (зменшенням корисності) активів

Формування резерву під збитки здійснюється за результатами оцінки зміни ризику за фінансовим інструментом на предмет невиконання зобов'язань протягом очікуваного строку дії фінансового інструмента. Для виконання такої оцінки кредитна спілка порівнює ризик невиконання зобов'язань за фінансовим інструментом станом на звітну дату з ризиком невиконання зобов'язань за фінансовим інструментом станом на дату первісного визнання.

При цьому, кредитна спілка:

- визнає резерв під збитки для очікуваних кредитних збитків за зобов'язанням із кредитування;
- враховує, що очікувані кредитні збитки – це зважена за ймовірністю оцінка кредитних збитків (тобто теперішня вартість усіх недоотриманих сум грошових коштів за весь очікуваний строк дії фінансового інструмента), недоотримані суми грошових коштів – це різниця між грошовими потоками, що належать до сплати згідно з договором, і грошовими потоками, одержання яких КС очікує, і, оскільки очікувані кредитні збитки враховують суму і строковість платежів, кредитний збиток виникає навіть у тому разі, коли кредитна спілка очікує одержання платежу в повному обсязі, але пізніше договірного строку його сплати;
- оцінює очікувані кредитні збитки за фінансовим інструментом у спосіб, що відображає об'єктивну та зважену за ймовірністю суму, визначену шляхом оцінки певного діапазону можливих результатів.

■ оцінює обґрунтовано необхідну та підтверджувану інформацію про минулі події та поточні умови, що може бути одержана без надмірних витрат або зусиль станом на звітну дату.

Кредитна спілка згідно з вимогами МСФЗ формує резерв у зв'язку зі знеціненням (зменшенням корисності) активів, складовою якого є РЗПВ, з метою покриття втрат від неповернення кредитів унаслідок реалізації кредитного ризику.

Резерв забезпечення покриття втрат від неповернених позичок (далі - РЗПВ) - резерв, що формується кредитною спілкою з метою покриття очікуваних збитків кредитної спілки від неповернення кредитів, включаючи прострочені зобов'язання за нарахованими, але несплаченими процентами. РЗПВ є складовою резерву під збитки для очікуваних кредитних збитків і належить до резерву за активами.

Розмір, у якому формується РЗПВ, залежить від розміру кредитного ризику за договорами кредиту.

Кредитна спілка формує РЗПВ за кожним договором кредиту окремо та обліковує зазначену інформацію в обліковій та реєструючій системі кредитної спілки.

Договір кредиту вважається простроченим, якщо членом кредитної спілки на дату визначення простроченості повністю або частково не виконано зобов'язань у строки та обсягах, встановлених умовами договору кредиту, щодо повернення тіла кредиту та/або сплати процентів за кредитом.

Для розрахунку РЗПВ будь-який договір кредиту відноситься до певного рівня прострочення за такими ознаками:

не прострочений	- якщо прострочення на дату визначення простроченості немає;
під наглядом	- якщо прострочення на дату визначення простроченості становить від 1 до 30 днів включно;
перший рівень	- якщо прострочення на дату визначення простроченості становить від 31 до 60 днів включно;
другий рівень	- якщо прострочення на дату визначення простроченості становить від 61 до 90 днів включно;
третій рівень	- якщо прострочення на дату визначення простроченості становить від 91 до 180 днів включно;
четвертий рівень	- якщо прострочення на дату визначення простроченості становить понад 180 днів.

Кількість днів прострочення за простроченим договором кредиту рахується в календарних днях на дату визначення простроченості, починаючи з наступного дня після відповідної календарної дати, визначеної договором кредиту як граничний строк сплати відповідної простроченої частини тіла кредиту та/або процентів. Якщо останній день строку припадає на вихідний, святковий або інший неробочий день, що визначений відповідно до закону, днем закінчення строку є перший за ним робочий день.

Особливості визначення рівня простроченості за кредитом:

- якщо член кредитної спілки достроково повернув повністю або частково кредит, кредитна спілка має визначити рівень простроченості кредиту з урахуванням зробленого відповідного коригування зобов'язань члена кредитної спілки у бік їх зменшення та з урахуванням нового графіка платежів, якщо такий оформлявся;

- якщо кількість календарних днів прострочення за різними зобов'язаннями в межах одного договору кредиту відрізняється, приймається більший за значенням строк;

- кредитна спілка визначає єдину категорію рівня простроченості договору кредиту за кількома договорами кредиту щодо одного члена кредитної спілки, використовуючи найвищу;

- кредитна спілка визначає рівень простроченості договору кредиту відповідно до умов договору кредиту на момент його укладання, крім випадків зміни строку дії договору кредиту для кредитної лінії за умови відсутності прострочених зобов'язань за договором кредиту для кредитної лінії;

- якщо прострочену заборгованість за кредитним договором було повністю погашено, кредитна спілка має право переглянути рівень простроченості за таким договором на нижчий рівень. Рівень простроченості не знижується після погашення простроченої заборгованості, якщо прострочену заборгованість погашено неповністю;

- кредитна спілка може на підставі рішення спостережної ради (або правління у разі делегування йому таких повноважень) класифікувати договір кредиту за більш високою категорією, ніж це визначено вище, якщо внаслідок оцінки (аналізу) договору кредиту відповідно до вимог МСФЗ, включаючи ситуацію з вартістю застави, фінансового стану боржника, витрат на компенсацію боргових зобов'язань (у тому числі судові витрати тощо), або інших умов, які могли б призвести до збільшення кредитного ризику, прогнозується більше збитків, ніж передбачено рівнем простроченості договору кредиту згідно з класифікацією, наведеною вище;

- кредитна спілка може не формувати РЗПВ за договором кредиту, якщо розмір простроченої заборгованості за договором кредиту не перевищує 250 грн.

Розмір необхідного РЗПВ кредитна спілка визначає як суму РЗПВ, сформованих за кожним договором кредиту окремо.

РЗПВ за конкретним договором кредиту визначається за такою формулою:

$$\text{РЗПВ} = (K + П) \times I \times 3, \text{ де}$$

K - залишок зобов'язань за тілом кредиту; П - залишок зобов'язань за нарахованими, але несплаченими процентами;

I - ймовірність дефолту члена кредитної спілки;

3 - коефіцієнт покриття боргу заставою.

Розмір показника I відображає ймовірність припинення виконання членом кредитної спілки своїх зобов'язань за договором кредиту. Кредитна спілка визначає розмір показника I самостійно відповідно до Положення. Установлені кредитною спілкою значення показника I не можуть бути меншими, ніж такі значення залежно від визначеного кредитною спілкою рівня простроченості договору кредиту:

непрострочені: I = 0,15 відсотка;

під наглядом: I = 1 відсоток;

перший рівень: I = 20 відсотків;

другий рівень: I = 50 відсотків;

третій рівень: I = 70 відсотків;

четвертий рівень: I = 100 відсотків.

Кредитна спілка визначає розмір показника 3 на підставі виду застави та рівня покриття зобов'язань заставою відповідно до Положення № 1840. Установлені кредитною спілкою значення показника 3 не можуть бути менше ніж значення коефіцієнта покриття боргу заставою (3), передбачені в додатку до Положення № 1840. Якщо предметом застави є майно, яке не визначене в додатку до Положення № 1840, рівень покриття зобов'язань заставою становить менше ніж 20 відсотків, або заставу не оформлено належним чином відповідно до законодавства, або прострочення за договором кредиту становить понад 365 днів - показник 3 дорівнює 1.

Розрахункова сума РЗПВ порівнюється з розміром фактично сформованого РЗПВ і відповідно до виявленого відхилення здійснюється збільшення або зменшення фактичного розміру РЗПВ.

Перерахунок РЗПВ здійснюється кредитною спілкою щомісяця станом на останній день місяця.

Відстрочений актив з податку на прибуток

Відстрочений актив з податку на прибуток визнається стосовно усіх невикористаних податкових збитків, коли існує вірогідність отримання прибутку, що підлягає оподаткуванню в майбутньому, щодо якого збитки можуть бути використані. Судження керівництва необхідні для визначення суми відстроченого активу з податку на прибуток, який може бути визнаний, виходячи з вірогідних строків і розміру майбутнього прибутку, що підлягає оподаткуванню, разом із стратегією податкового планування.

5. Грошові кошти та їх еквіваленти

Грошові кошти та їх еквіваленти включають:

Грошові кошти та їх еквіваленти	Таблиця 5.1.	
	31.12.2022	31.12.2021
Грошові кошти в касі	24	6
Поточний рахунок в банку	81	73
Інші рахунки в банках		
Вклади на депозитних рахунках до 90 днів		
Разом	105	79

Для цілей формування звіту про рух грошових коштів Спілка розподіляє рух коштів на операційну, інвестиційну та фінансову діяльність.

До руху коштів від операційної діяльності відносяться внески (вклади) членів кредитної спілки на депозитні рахунки та кредити надані членам кредитної спілки та кредити надані іншим кредитним спілкам.

До руху коштів від інвестиційної діяльності відносяться та депозитні рахунки в установах банків та об'єднаної кредитної спілки а також пайові внески до об'єднаної кредитної спілки.

До руху коштів від фінансової діяльності відносяться кредити отримані від банків, інших кредитних спілок, фінансових організацій та інші запозичені кошти.

6. Фінансові інвестиції

Фінансові інвестиції та заборгованість інших кредитних установ включає:

Фінансові інвестиції та заборгованість інших кредитних установ	Таблиця 6.1	
	31.12.2022	31.12.2021
Не поточні		
Пайові внески в об'єднану кредитну спілку	44	44
Пайові внески в кооперативний банк		
Резерв під зменшення корисності		
Разом	44	44
Поточні		
Строкові депозити, що розміщені на термін більше, ніж 90 днів та прострочені депозити	350	350
Резерв під зменшення корисності		
Разом	350	350
Всього	394	394

7. Кредити надані та інші активи, що не є фінансовими активами

Кредити надані

Кредити надані включають:

Кредити надані	Таблиця 7.1	
	31.12.2022	31.12.2021
Членам кредитної спілки у т. ч.		
Мінус - резерв під зменшення корисності на сукупній основі	8 725	14 457
Всього	(2 085)	(348)
Іншим кредитним спілкам у т. ч.		
Мінус - резерв під зменшення корисності на сукупній основі	107	107
Разом	(107)	(107)
Всього	6 640	14 109

Кредити надані членам кредитної спілки на такі потреби:

Таблиця 7.2

Структура кредитів наданих членам кредитної спілки	31.12.2022		31.12.2021	
		%		%
комерційні кредити	-	-	-	-
кредити, надані на ведення фермерських господарств	-	-	-	-
кредити, надані на ведення особистих селянських господарств	-	-	-	-
кредити, надані на придбання, будівництво, ремонт та реконструкцію нерухомого майна	3 944	45	6 001	42
споживчі кредити	4 781	55	8 456	58
у тому числі:				
придбання автотранспорту	-	-	-	-
придбання аудіо-, відео- побутової техніки та комп'ютерів	-	-	-	-
інші потреби	4781	55	8 456	58
Разом	8 725	100	14 457	100

Резерв під зменшення корисності кредитів наданих (на основну суму кредиту)

Узгодження змін резерву під зменшення корисності кредитів наданих є таким:

Таблиця 7.3

Резерв під зменшення корисності кредитів наданих (на основну суму кредиту)	31.12.2022	31.12.2021
Початок року	347	(209)
Нараховано за рік	2242	207
Використано на списання кредитів	(-)	(-)
Сторновано (зменшено)	(504)	(69)
Кінець року	2085	347

Кредити, зменшення корисності яких визначено на індивідуальній основі

Згідно з діючими вимогами, кредити можуть бути списані лише за умови затвердження такого списання Спостережною радою кредитної спілки, а в окремих випадках, на підставі відповідного рішення суду.

Кредити, стосовно яких був визначений резерв під зменшення корисності на індивідуальній основі, за 2021 та 2022 роки – відсутні.

Застава та інші інструменти зменшення кредитного ризику

Розмір та види застави, що вимагається Спілкою, залежать від оцінки кредитного ризику. Спілкою запроваджено основні принципи прийнятності різних видів застави та параметрів оцінки.

Основні види отриманої застави включають: житло, надвірні будівлі, домашнє майно, тощо.

Спілка зі встановленою періодичністю здійснює моніторинг ринкової вартості застави, переоцінку її вартості, вимагає додаткової застави згідно з базовими угодами.

Розрахунки за нарахованими процентами

Таблиця 7.4

	31.12.2022	31.12.2021
Проценти нараховані	759	420
Мінус - резерв під зменшення корисності на сукупній основі	(430)	(116)
Разом	329	304

Нараховані проценти на 31.12.2022 р. включають в себе проценти за кредитами, наданими членам спілки, проценти по кредитах наданим іншим кредитним спілкам, та розрахунки за скоригованими процентами у зв'язку із застосуванням ставки за МСФЗ.

8. Активи призначені для продажу

Станом на 31.12.2022 року у Спілки відсутні активи, утримувані для продажу.

9. Інвестиційна нерухомість

Станом на 31.12.2022 року у Спілки відсутня інвестиційна нерухомість.

10. Основні засоби

Рух основних засобів був таким:

Таблиця 10.1

Основні засоби

Найменування	1.01.2022		Надходження	Переоцінка (дооцінка +, уцінка -)		Вибуття		Нараховано амортизації	Втрати від зменшення корисності	Інші зміни		31.12.2022	
	первісна (переоцінена на вартість)	знос		первісної (переоціненої вартості)	знос	первісна (переоцінена на вартість)	знос			первісної (переоціненої вартості)	знос	первісної (переоціненої вартості)	знос
Земельні ділянки													
Будинки, споруди та передавальні пристрої													
Машини та обладнання	94	85	19					5				113	90
Транспортні засоби													
Інструменти, прилади, інвентар (меблі)	50	41						2				50	42
Інші основні засоби													
Разом	144	126	19					7				163	132

Станом на 31.12.2022 року у Спільки не було об'єктів основних засобів, що тимчасово не використовуються.

11. Нематеріальні активи

Рух нематеріальних активів був таким:

Нематеріальні активи

Таблиця 11.1

Найменування	1.01.2022		Надходження	Переоцінка (дооцінка +, уцінка -)		Вибуття		Нараховано амортизації	Втрати від зменшення корисності	Інші зміни		31.12.2022	
	первісна (переоцінена на вартість)	знос		первісної (переоціненої вартості)	знос	первісна (переоцінена на вартість)	знос			первісної (переоціненої вартості)	знос	первісної (переоціненої вартості)	знос
Права користування майном	6	2										6	2
Права на знаки для товарів і послуг													
Авторські та суміжні з ними права	23	5						21				23	27
Інші нематеріальні активи	3	-										3	-
Разом	32	7						21				32	26

12. Оподаткування

Податки на прибуток відображаються у фінансовій звітності відповідно до законодавства, яке вступило в дію або має бути введено в дію станом на кінець звітного періоду.

Кредитна спілка станом на 31.12.2022 р. не є платником податку на прибуток.

Поточний податок - це сума, яку, як очікується, необхідно буде сплатити або відшкодувати у податкових органах щодо оподаткованого прибутку чи збитків поточного та попередніх періодів. Якщо фінансова звітність затверджується до подачі відповідних податкових декларацій, оподатковуваний прибуток або податковий збиток визначаються розрахунковим шляхом. Інші податки, крім податку на прибуток, відображені у складі адміністративних та інших операційних витрат.

13. Резерви під зменшення корисності та інші резерви

Динаміка змін у резервах на покриття збитків від зменшення корисності та інших резервів була такою:

Резерви під зменшення корисності на заборгованість за неповерненими кредитами наданими членам кредитної спілки

Таблиця 13.1

Резерв під зменшення корисності кредитів наданих (на основну суму кредиту)

	31.12.2022	31.12.2021
Початок року	347	209
Нараховано за рік	2 242	207
Використано на списання кредитів	(-)	(-)
Сторновано (зменшено)	(504)	(69)
Кінець року	<u>2 085</u>	<u>347</u>

Суми резервів під зменшення корисності активів вираховуються з балансової вартості відповідних активів.

Резерви за позовами, гарантіями та зобов'язаннями визнаються як зобов'язання.

Забезпечення (резерв) виплат відпусток

Таблиця 13.2

Забезпечення (резерв) виплат відпусток

	31.12.2022	31.12.2021
Початок року	76	88
Нараховано за рік	75	166
Використано на виплату відпусток	(119)	(178)
Сторновано (зменшено)	(-)	(-)
Кінець року	<u>32</u>	<u>76</u>

14. Запаси

Загальну суму запасів, що була включена у прибутки та збитки відображено у Примітці 20 "Витрати на персонал, інші адміністративні та операційні витрати".

15. Заборгованість перед кредитними установами

Заборгованість за кредитами отриманими перед кредитними установами

Заборгованість за кредитами отриманими перед кредитними установами включає:

Таблиця 15.1

Заборгованість перед кредитними установами

	31.12.2022	31.12.2021
Кредити банків:		
Поточні	-	-
Непоточні	-	-
Кредити від фінансових установ:		
Поточні	160	3 859
Непоточні	332	574
Кредити від не фінансових установ:		
Поточні	-	-
Непоточні	-	-
Разом	<u>492</u>	<u>4 433</u>

Заборгованість за процентами по кредитах отриманих перед кредитними установами

Заборгованість за процентами по кредитах отриманих перед кредитними установами включають:

Таблиця 15.2

Заборгованість за процентами по кредитах перед кредитними установами

	31.12.2022	31.12.2021
Кредити банків	-	-
Кредити від фінансових установ	-	15
Кредити від не фінансових установ	-	-
Разом	<u>-</u>	<u>15</u>

16. Заборгованість перед членами та інші поточні зобов'язання

Заборгованість перед членами

Заборгованість перед членами включає:

Таблиця 16.1

Заборгованість перед членами	31.12.2022	31.12.2021
Внески (вклади) членів кредитної спілки на депозитні рахунки		
Непоточні	651	1 173
Разом	651	1 173
Поточні		
поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	2 759	3 916
до запитання	-	-
до 3-х місяців	311	174
від 3-х до 12-ти місяців	889	1 153
Разом	3 959	5243
Всього внески (вклади) членів кредитної спілки на депозитні рахунки	4 610	6416
Інші внески та інша заборгованість перед членами кредитної спілки		
Додаткові пайові внески членів кредитної спілки	384	916
Цільові внески членів кредитної спілки	-	-
Інша заборгованість перед членами кредитної спілки	-	-
Разом	384	916
Всього заборгованість перед членами	4 994	7 332

Заборгованість за процентами нарахованими по внесках членів кредитної спілки

Заборгованість за процентами нарахованими по внесках членів кредитної спілки включають:

Таблиця 16.2

Заборгованість за процентами нарахованими по внесках членів кредитної спілки	31.12.2022	31.12.2021
Заборгованість за процентами нарахованими по внесках (вкладах) членів кредитної спілки на депозитні рахунки	320	468
Всього заборгованість за процентами нарахованими по внесках (вкладах) членів кредитної спілки на депозитні рахунки	320	468
Заборгованість за процентами нарахованими по пайових внесках членів кредитної спілки		
Обов'язкові пайові внески членів кредитної спілки	-	-
Додаткові пайові внески членів кредитної спілки	-	-
Разом	-	-
Всього заборгованість за процентами перед членами	320	468

Інші нефінансові активи

Інші активи, що не є фінансовими активами включають:

Таблиця 16.3

Інші активи, що не є фінансовими активами	31.12.2022	31.12.2021
Переоплати персоналу	-	-
Спільні фонди, створені для підтримки ліквідності	-	-
Інше	-	-
Разом	-	-
Всього	5 314	7 800

17. Капітал

Пайовий капітал

Пайовий капітал формується із пайових внесків членів Співки, що вносяться при вступі у кредитну спілку. Розмір обов'язкового пайового внеску є однаковим для всіх членів кредитної спілки та встановлюється у порядку, визначеному загальними зборами кредитної спілки, як фіксована сума. Повернення обов'язкового пайового внеску провадиться в порядку, передбаченому статуту кредитної спілки, але не пізніше ніж через один місяць після прийняття загальними зборами або спостережною радою кредитної спілки відповідного рішення.

Рішенням загальних зборів за умови, якщо така можливість передбачена статутом кредитної спілки, може бути встановлена обов'язковість унесення всіма членами кредитної спілки з визначеною періодичністю певної суми додаткового пайового внеску, який повертається виключно в разі припинення членства в кредитній спілці.

Таблиця 17.1

Пайовий капітал	31.12.2022	31.12.2021
Пайові внески членів кредитної спілки (обов'язкові)	2	2
Пайові внески членів кредитної спілки (обов'язкові періодичні)		
Разом	2	2

Додатковий капітал

Додатковий капітал кредитної спілки формується за рахунок цільових внесків членів кредитної спілки, благодійних внесків фізичних та юридичних осіб, безоплатно отриманого майна і необоротних активів.

Цільовий внесок у додатковий є внеском цільового призначення члена кредитної спілки, який формує додатковий капітал кредитної спілки. Рішенням загальних зборів, за умови, якщо така можливість передбачена статутом кредитної спілки, може бути встановлена обов'язковість унесення всіма членами кредитної спілки з визначеною періодичністю певної суми цільового внеску членів кредитної спілки в додатковий капітал.

Благодійні внески в додатковий капітал спрямовуються на формування додаткового капіталу кредитної спілки.

Нарахування плати (процентів) та розподіл доходу на ці внески не здійснюються.

Додатковий капітал може бути використаний на покриття збитків.

Таблиця 17.2

Додатковий капітал	31.12.2022	31.12.2021
Цільові внески членів кредитної спілки у додатковий капітал (обов'язкові періодичні)	11	11
Благодійні внески фізичних та юридичних осіб	-	-
Разом	11	11

Капітал (резерв) переоцінки

Резерв з переоцінки основних засобів, нематеріальних активів, фінансових інструментів та ін. використовується для відображення збільшення справедливої вартості, а також їх зменшення, але тією мірою, в якій таке зменшення стосується попереднього збільшення вартості того ж самого активу, попередньо відображеного у складі капіталу.

Рух за статтями резервів переоцінки був таким:

Таблиця 17.3

Капітал (резерв) переоцінки	31.12.2022	Приріст	Списання	31.12.2021
Резерв з переоцінки основних засобів	8			9
Резерв з переоцінки нематеріальних активів				
Резерв з переоцінки фінансових інструментів				
Резерв з переоцінки інший				
Разом	8			9

Резервний капітал

Резервний капітал призначено для відшкодування можливих збитків кредитної спілки, які не можуть бути покритими за рахунок надходжень поточного року, забезпечення платоспроможності кредитної спілки та захисту заощаджень її членів.

Резервний капітал кредитної спілки формується за рахунок вступних внесків членів кредитної спілки та частини доходів кредитної спілки та інших джерел, перелік яких визначено статутом кредитної спілки.

Таблиця 17.4

Резервний капітал	31.12.2022	31.12.2021
Резервний капітал, сформований за рахунок вступних внесків членів кредитної спілки	136	134
Резервний капітал, сформований за рахунок доходу кредитної спілки	1 278	1278
Резервний капітал, сформований за рахунок інших джерел	1 223	1177

Разом

2 637

2 589

Резервний капітал формується за графіком, передбаченим у положенні про фінансове управління кредитної спілки, до моменту досягнення ним не менш як 15 відсотків від суми активів, зважених на ризик кредитної спілки. Зміна графіка формування резервного капіталу може здійснюватися не частіше ніж раз на рік. За рішенням спостережної ради, якщо така можливість передбачена порядком розподілу доходу, затвердженим рішенням загальних зборів, кредитна спілка має право спрямовувати на формування резервного капіталу частину доходу більшу, ніж передбачена графіком формування резервного капіталу.

Доходи за звітні періоди включають наступне:

Дохід від реалізації послуг

Дохід від реалізації послуг

Таблиця 17.5

Дохід за кредитами наданими членам кредитної спілки

31.12.2022

31.12.2021

Разом

3 685

4762

Інші операційні доходи

3 685

4762

Інші операційні доходи

31.12.2022

31.12.2021

Дохід від первісного визнання та від зміни вартості активів, які обліковуються за справедливою вартістю

Дохід від реалізації інших оборотних активів

Дохід від одержаних штрафів, пені, неустойки

Відшкодування раніше списаних активів (в частині резерву відпусток)

Дохід від списання кредиторської заборгованості

59

Відшкодування раніше списаних активів (інші резерви відміні від резерву відпусток)

Дохід від безоплатно одержаних оборотних активів

88

Разом

400

459

88

Інші фінансові доходи

Інші фінансові доходи

Таблиця 17.6

Дохід за кредитами наданими іншим кредитним спілкам

31.12.2022

31.12.2021

Дохід за вкладками на депозитних рахунках в банках

Дохід за вкладками на депозитних рахунках в об'єднаній кредитній спілці

12

Дохід на внески внесені до капіталу кооперативного банку та об'єднаної кредитної спілки

31

14

Відсотки одержані

Інші доходи від фінансових операцій

Разом

31

26

18. Витрати на персонал, інші адміністративні та операційні витрати

Витрати на персонал, інші адміністративні та операційні витрати включають:

Матеріальні витрати

Матеріальні витрати

Таблиця 18.1

Витрати сировини й матеріалів

31.12.2022

31.12.2021

Витрати палива й енергії

Витрати будівельних матеріалів

Витрати запасних частин

Інші матеріальні витрати

Матеріальні витрати

5

5

Витрати на персонал

Таблиця 18.2

31.12.2022

31.12.2021

Витрати на персонал		
Заробітна плата та премії	811	1 330
Нарахування на фонд заробітної плати	141	230
Витрати на персонал	952	1560

Інші адміністративні та операційні витрати

	31.12.2022	31.12.2021
Інші адміністративні та операційні витрати		
Оренда та утримання приміщень	35	154
Ремонт та обслуговування основних засобів	5	11
Витрати на розрахунково-касове обслуговування та інші банківські послуги	7	7
Витрати на охорону та інше утримання офісу		10
Послуги зв'язку та Інтернет	36	32
Резерв сумнівних боргів (в частині РЗПВ)	2578	228
Резерв сумнівних боргів (по розрахунках з іншими дебіторами)	2	5
Витрати на проведення загальних зборів та презентаційні витрати	27	18
Юридичні та консультаційні послуги	376	748
Операційні податки		
Витрати на відрядження та відповідні витрати		17
Витрати на страхування		
Благодійна діяльність	-	-
Витрати на сплату членських внесків до асоціацій та об'єднань кредитних спілок та на відрахування до спільних фінансових фондів (метою формування яких є фінансове оздоровлення кредитних спілок)	33	29
Пені та штрафи сплачені	-	-
Витрати на обслуговування орендованих основних засобів	104	-
Інші господарські витрати	109	13
Інші витрати		114
Зменшення резерву від неповернених позичок (починаючи з 2022 року)	-527	
Інші адміністративні та операційні витрати	2785	1386
Всього витрат на персонал, інші адміністративні та операційні витрати	3737	2951

19. Управління ризиками

Діяльності кредитної спілки притаманний ризик, яким управляють за допомогою постійного процесу виявлення, оцінки та контролю ризиків, з урахуванням лімітів ризику та інших засобів контролю. Процес управління ризиками є вирішальним для постійної прибутковості Спілки, а кожен співробітник Спілки несе відповідальність за вплив ризиків, пов'язаних з його службовими обов'язками.

Вплив пандемії Covid-19

Керівництво постійно оцінює можливий вплив пандемії на ризик ліквідності, ринковий ризик та кредитний ризик. Поточна діяльність кредитної спілки полягає в наданні фінансових послуг членам кредитної спілки. Протягом 2021 та 2022 років постійно проводиться робота з членами кредитної спілки щодо збільшення безготівкового обігу за допомогою платіжних засобів, з метою зменшення фізичних контактів, задля запобігання поширенню Covid-19. Основним впливом пандемії на притаманні кредитній спілці ризики є зменшення кредитоспроможності позичальників, що збільшує кредитний ризик та зменшення обсягів кредитування, що зменшує ризик ліквідності з одночасним зменшенням рівня доходності. Найвпливовішим періодом Керівництво визначає період повного локдауну у 2020 році. Наразі введення локдаунів урядом не передбачається. Кредитна спілка має достатній рівень резервів та грошових коштів, а також отримує регулярні платежі по кредитах. Щодо ризику ліквідності, Керівництво вважає вплив пандемії несуттєвим. У відповідь на вплив пандемії на кредитний ризик, Керівництво кредитної спілки посилює оцінку кредитоспроможності позичальників, додатково використовуючи дані бюро кредитних історій, та проводячи оцінку впливу пандемії на самих потенційних позичальників, а також підвищило рівень резервування. Тобто Керівництво кредитної спілки вважає вчинені дії з метою зменшення впливу оцінених ризиків достатніми та адекватними.

Спілка наражається на фінансові ризики (кредитний ризик, ризик ліквідності та ринковий ризик) та нефінансові ризики (юридичний, операційний та інші ризики).

Структура управління ризиками

Остаточну відповідальність за встановлення та затвердження цілей в сфері управління ризиками та капіталом несе Спостережна рада. При цьому Спілка має окремі незалежні підрозділи, які відповідають за управління ризиками та моніторинг за ними.

Правління

Правління відповідає за внесення пропозицій та реалізацію всіх цілей в сфері управління ризиками та капіталом, а також за загальне управління ризиками, контроль та впровадження політики управління ризиками. Регулярний аналіз ризиків забезпечує достатню основу для прийняття рішень членами Правління щодо доречності процедур у процесі виявлення, оцінки та мінімізації ризиків.

Правління здійснює управління активами та пасивами Спілки у відповідності до нормативно-правової бази України, забезпечує баланс між ризиками та прибутками та також підтримує систему ефективного управління ризиками.

Кредитний комітет

Кредитний комітет несе загальну відповідальність за розробку стратегії управління кредитними ризиками та впровадження принципів, структури, політики та лімітів. Цей комітет відповідає за основні питання, пов'язані з ризиками, і здійснює управління та контроль за процесом прийняття рішень стосовно ризиків. Він також відповідає за дотримання індивідуальних лімітів у межах, встановлених Спостережною радою. Усі дозволи на надання кредитів видаються Кредитним комітетом.

Внутрішній аудит

Процеси управління ризиками в Спілці підлягають періодичному аудиту внутрішнім аудитором, який перевіряє як достатність процедур, так і дотримання Спілкою цих процедур.

Системи оцінки ризиків та звітування

Спілка здійснює регулярний контроль та оцінку ризиків, на які вона наражається, керуючись як рекомендаціями Регулятора, так і власним досвідом. Основним методом обмеження рівня ризику є встановлення та контроль лімітів. Основою системи лімітів є нормативні показники Нацкомфінпослуг та ліміти, прийняті в Спілці.

Зниження ризику

Спілка активно використовує різні види забезпечення (заставу, поруку, гарантію, притримання, ін.) для зниження кредитного ризику. Використання забезпечення кредиту дає Спілці можливість контролювати активи у разі невиконання зобов'язань позичальником. Забезпечення є потенційним джерелом погашення кредиту. Однак рішення Спілки надати кредит не приймається лише на основі наявності достатнього забезпечення по даному кредиту. Кожне рішення надати кредит супроводжується кредитним аналізом, що знижує кредитний ризик та підвищує якість кредитного портфелю Спілки.

Спілка вживає ряд заходів, щоб гарантувати погашення кредитів. Після надання кредиту, працівники на яких покладено обов'язки з управління ризиками несуть відповідальність за управління кредитом, що включає постійний моніторинг фінансового стану позичальника, дотримання позичальником положень, встановлених кредитним договором, а також пошук нових можливостей подальшої співпраці із ним. Моніторинг кредитів забезпечує виявлення на ранніх етапах ознаки того, що у позичальника виникли фінансові труднощі у погашенні кредиту. Це робиться на ранніх етапах, щоб максимізувати вплив коригувальних дій Спілки та знизити можливі збитки.

Надмірна концентрація ризиків

Концентрація вказує на відповідну чутливість результатів діяльності Спілки до змін у конкретній галузі чи географічному регіоні. Концентрація виникає в тому разі, якщо певна група членів працюють на одному або декількох суб'єктах господарювання, що здійснюють однакову господарську діяльність або діяльність в одному географічному регіоні, або мають подібні економічні характеристики, що обумовлюють здатність членів Спілки виконувати договірні зобов'язання, які зазнають однакового впливу через зміни в економічних, політичних або інших умовах.

З метою уникнення надмірної концентрації ризиків, внутрішня політика і процедури Спілки включають конкретні інструкції щодо зосередження уваги на збереженні диверсифікованого портфелю. Весь процес управління кредитами здійснюється за встановленою кредитною політикою.

Кредитний ризик

Кредитний ризик – це ризик понесення Спілкою збитку в результаті невиконання договірних зобов'язань. Спілка здійснює управління та контроль кредитного ризику шляхом встановлення лімітів на суму ризику, який вона готова взяти на себе, стосовно окремих членів і географічної концентрації, а також шляхом моніторингу рівня заборгованості до встановлених лімітів.

Спілка запровадила процес перевірки якості кредитів для забезпечення завчасного виявлення можливих змін кредитоспроможності членів. Ліміти встановлюються шляхом застосування системи класифікації кредитного ризику, яка встановлює рейтинг ризику для кожного члена. Рейтинги ризику підлягають регулярному перегляду. Процес перевірки якості кредитів дозволяє Спілці оцінювати потенційний збиток в результаті ризиків, на які він наражається, та вживати відповідні дії для їх усунення.

Для аналізу кредитної якості клієнтів, Спілка сегментує кредитний портфель у залежності від мети надання кредиту на наступні категорії:

- ✓ комерційні кредити;
- ✓ кредити, надані на ведення фермерських господарств;
- ✓ кредити, надані на ведення особистих селянських господарств;
- ✓ кредити, надані на придбання, будівництво, ремонт та реконструкцію нерухомого майна;
- ✓ споживчі кредити.

Аналіз за строками погашення прострочених кредитів, корисність яких не зменшилась, за класами фінансових активів:

Більш детальна інформація стосовно резерву під зменшення корисності кредитів наведена в Примітці 14 "Резерви під зменшення корисності та інші резерви".

Аналіз зменшення корисності

Для цілей визнання збитків від зменшення корисності фінансових активів у бухгалтерському обліку, Спілка використовує модель понесених збитків. Ця модель передбачає, що збитки мають бути визнані лише тоді, коли спостерігаються об'єктивні випадки понесення збитків.

Основні міркування в ході аналізу зменшення корисності кредитів включають:

- ✓ існують будь-які відомі труднощі щодо надходження грошових потоків від членів; або
- ✓ порушення первісних умов договору.

Спілка здійснює аналіз зменшення корисності у двох напрямках: створення резерву під зменшення корисності на сукупній та індивідуальній основі.

Резерв під зменшення корисності кредитів на сукупній основі

Спілка визначає суму резерву під зменшення корисності наданих кредитів, стосовно яких ще немає об'єктивних ознак зменшення корисності, на сукупній основі. Спілка аналізує резерви під зменшення корисності на кожному звіту дату. Збитки від зменшення корисності визначаються з урахуванням такої інформації: збитки в портфелі у попередніх періодах, поточні економічні умови, відповідний проміжок часу між моментом можливого понесення збитку від зменшення корисності та моментом визначення зменшення корисності як такого, що потребує створення резерву в ході аналізу зменшення корисності окремих активів, а також очікувані надходження та відшкодування в разі зменшення корисності. Надалі резерв під зменшення корисності переглядається на предмет відповідності загальній політиці Спілки.

Резерв під зменшення корисності на індивідуальній основі

Спілка визначає суму резерву під зменшення корисності окремо за кожним безнадійним кредитом в індивідуальному порядку на повну суму цієї заборгованості. Збитки від зменшення корисності оцінюються на кожен звітну дату, якщо будь-які непередбачені обставини не вимагають більшої уваги.

Також Спілка моніторить коефіцієнти ризиковості операцій, встановлені Нацкомфінпослуг².

4.1. Обмеження розміру кредиту, наданого одному члену кредитної спілки

Таблиця 19.1

ПОКАЗНИКИ	код рядка	вимірні одиниці	Значення
1	2	3	4
Нормативне значення	200	%	≤ 20
Кількість договорів кредиту, укладених в звітному періоді, розмір кредиту за якими перевищував 20 % від капіталу	201	од.	
Дотримання вимоги	202	так/ні	Так

4.2. Обмеження розміру зобов'язання перед одним членом

ПОКАЗНИКИ	код рядка	вимірні одиниці	Значення
Нормативне значення	230	%	≤ 10
Кількість членів кредитної спілки, зобов'язання перед кожним з яких на дату виникнення таких зобов'язань перевищували 10 % від загальних зобов'язань кредитної спілки протягом звітного кварталу	231	од.	
Дотримання вимоги	232	так/ні	Так

4.3. Обмеження зобов'язань, за якими кредитна спілка виступає поручителем

ПОКАЗНИКИ	код рядка	вимірні одиниці	Значення
Залишок зобов'язань членів кредитної спілки перед третіми особами, за якими кредитна спілка виступає поручителем (р. 350 дод. 3)	250	тис.грн	
Основний капітал (р. 060 дод. 12)	260	тис.грн	2031
Відхилення (р. 250 дод. 12 - р. 260 дод. 12)	270	тис.грн	2031
Дотримання вимоги	280	так/ні	Так

Ризик ліквідності та управління джерелами фінансування

Ризик ліквідності – це ризик того, що Спілка не зможе виконати свої зобов'язання за виплатами при настанні строку їх погашення у звичайних або непередбачених умовах. Ризик ліквідності включає неможливість управляти незапланованим скороченням або змінами в джерелах фінансування. Ризик ліквідності також виникає внаслідок нездатності розпізнати або врахувати зміни кон'юнктури ринку, які впливають на здатність швидко реалізувати активи з мінімальною втратою їх вартості.

Управління ліквідністю спрямоване на досягнення достатнього рівня ліквідних активів та підтримку диверсифікованої ресурсної бази, а також на дотримання діючого законодавства та нормативно-правових актів щодо управління ризиком ліквідності.

Для забезпечення ефективності управління ліквідністю, Спілка управляє як активами, так і пасивами. Основні джерела фінансування включають внески (вклади) членів кредитної спілки на депозитні рахунки, а також надходження додаткових пайових внесків.

Для контролю за ризиком ліквідності, Спілка на регулярній основі здійснює моніторинг позицій щодо ліквідності. Основним методом аналізу є аналіз строкової структури активів та пасивів Спілки. Для чого формуються звіти, що включають дані про строки погашення всіх балансових активів та пасивів. Спілка вважає, що аналіз продуктів за строками кінцевого погашення не в повній мірі відображає реальний рух грошових коштів. Спілка досліджує динаміку таких продуктів. За результатами аналізу такої динаміки, Спілка розробляє сценарії ситуацій з ліквідністю.

Також Спілка щоденно моніторить коефіцієнти ліквідності та управління джерелами фінансування, встановлені Уповноваженим органом:

ПОКАЗНИКИ	код рядка	вимірні одиниці	Значення
Розрахунковий запас ліквідності ((р. 185 дод. 12 + р. 186 дод. 12)*5 %)	170	тис.грн.	250
Прийнятні активи (р. 180 дод. 12 + р. 181 дод. 12 + р. 182 дод. 12 + р. 183 дод. 12)	171	тис.грн.	498
Відхилення (р. 171 дод. 12 - р. 170 дод. 12)	172	тис.грн.	248

Ринковий ризик

Ринкові ризики – це ризики, пов'язані з можливими збитками через коливання різноманітних ринкових чинників (наприклад, процентних ставок, тощо). Ринковий ризик включає: процентний ризик, валютний ризик, цінний ризик та ризик дострокового погашення.

Спілка використовує різноманітні методи та підходи для аналізу та контролю ринкового ризику.

Процентний ризик

Процентний ризик – це ризик потенційних втрат від несприятливих та неочікуваних змін процентних ставок, що має вплив на майбутні грошові потоки та справедливую вартість фінансових інструментів.

Спілка використовує різноманітні підходи та методи для аналізу процентного ризику. Основним інструментом є аналіз активів та пасивів за строками до перегляду процентних ставок. Спілка має можливість формувати відповідний звіт на щоденній основі.

Валютний ризик

Валютний ризик – це ризик потенційних збитків внаслідок несприятливих та неочікуваних коливань обмінних курсів іноземних валют, який має потенційний вплив на прибутковість та капітал Спілки.

Оскільки, Спілка не проводила за звітний і попередні періоди операції в іноземній валюті, то для Спілки невластивий валютний ризик.

Цінний ризик

Цінний ризик – ризик того, що вартість фінансового інструменту коливатиметься внаслідок змін ринкових цін незалежно від того, спричинені ці зміни факторами, які властиві конкретному типу цінних паперів або їх емітенту, чи факторами, які впливають на всі цінні папери в обігу на ринку.

Оскільки, Спілка не проводила за звітний і попередні періоди операцій із цінними паперами, то для Спілки невластивий цінний ризик.

Ризик дострокового погашення

Ризик дострокового погашення – це ризик понесення Спілкою фінансового збитку внаслідок того, що її члени та контрагенти погасять зобов'язання або вимагатимуть погашення зобов'язань раніше чи пізніше, ніж очікувалось.

Операційний ризик

Операційний ризик - імовірність виникнення збитків Спілки внаслідок неадекватності або збоїв внутрішніх процесів, впливу людського фактору, збоїв і помилок у системах, а також впливу зовнішніх подій.

До цієї категорії належать всі види шахрайств, юридичний ризик і не належить стратегічний та репутаційний ризик. У разі збоїв в системі внутрішнього контролю операційний ризик може призвести до фінансових збитків мати правові чи регуляторні наслідки або спричинити шкоду репутації.

Концепція контролю, моніторингу й своєчасного реагування на потенційні ризики є ефективним інструментом управління ризиками. Контролі включають в себе ефективний розподіл обов'язків, прав доступу, процедур авторизації, навчання персоналу та процедури оцінки ризиків.

Рівень операційних ризиків знижений завдяки комплексу заходів, що включає: впровадження системи управління операційних ризиків, аналіз та моніторинг процесів та продуктів в частині управління операційними ризиками, навчання персоналу та підвищення обізнаності працівників про операційні ризики в цілому, контроль за дотриманням працівниками Спілки нормативних документів.

20. Договірні та умовні зобов'язання**Оподаткування**

Українське законодавство щодо оподаткування та здійснення інших операцій продовжує розвиватися по мірі переходу до ринкової економіки. Законодавчі та нормативні акти не завжди чітко сформульовані, а їх інтерпретація залежить від точки зору місцевих, обласних і центральних органів державної влади та інших урядових органів. Нерідко точки зору різних органів на певне питання не співпадають. Керівництво вважає, що Спілка дотримувалася всіх нормативних положень, і всі передбачені законодавством податки були нараховані та сплачені. У випадках, коли ризик впливу ресурсів є ймовірним, Спілка нараховує податкові зобов'язання на основі оцінок керівництва.

Діяльність Спілки та її фінансовий стан і надалі будуть зазнавати впливу розвитку політичної ситуації в Україні, включаючи застосування існуючих та майбутніх законодавчих та податкових нормативних актів. Керівництво Спілки вважає, що зобов'язання, які можуть виникнути у результаті таких непередбачуваних обставин, пов'язаних з її операційною діяльністю, не будуть мати на Спілку більшого впливу, ніж на інші подібні суб'єкти господарювання в Україні.

Станом на 31.12.2022 року керівництво Спілки вважає, що інтерпретація Спілкою норм податкового законодавства, вказаного вище, є належною.

Юридичні аспекти

В ході звичайного ведення операцій Спілка виступає стороною різних судових процесів та спорів. Керівництво вважає, що остаточний розмір зобов'язань, які можуть виникнути внаслідок цих судових процесів або спорів, не буде мати суттєвого негативного впливу на фінансовий стан чи результати майбутньої діяльності Спілки.

21. Операції з пов'язаними сторонами

Відповідно до МСБО 24 "Розкриття інформації щодо пов'язаних сторін", пов'язаними вважаються сторони, одна з яких має можливість контролювати або у значній мірі впливати на операційні та фінансові рішення іншої сторони. При розгляді кожного можливого випадку відносин з пов'язаними сторонами до уваги береться суть цих відносин, а не лише юридична форма. До пов'язаних сторін входять органи управління та ключовий управлінський персонал, які мають повноваження та відповідають за планування, управління та контроль за діяльністю Спілки прямо чи опосередковано, а також їхні прямі родичі першого ступеня споріднення. Органи управління включають фізичні особи, які є членами Спостережної ради. Ключовий управлінський персонал включають фізичні особи, які є членами Правління та внутрішній аудитор (ревізор).

Пов'язані сторони можуть проводити операції, які не проводились би між непов'язаними сторонами. Терміни, умови та суми таких операцій можуть відрізнятися від термінів, умов та сум операцій між непов'язаними сторонами.

Таблиця 21.1

Операції з пов'язаними сторонами	Органи Управління Ключовий управлінський персонал за 2022р.	Органи управління Ключовий управлінський за 2021 р.
<i>Кредити надані:</i>		
Непогашені кредити станом на 1 січня (загальна сума)		98
Кредити, видані протягом року		10
Погашення кредитів протягом року		108
Інші зміни		
Непогашені кредити станом на 31 грудня (загальна сума)		
<i>Внески (вклади) членів кредитної спілки на депозитні рахунки:</i>		
Внески (вклади) на депозитні рахунки станом на 1 січня	2523	1807
Внески (вклади) на депозитні рахунки, отримані протягом року	3419	4051
Внески (вклади) на депозитні рахунки, погашені протягом року	4178	3335
Інші зміни	-	-
Внески (вклади) на депозитні рахунки станом за 31 грудня	1764	2523
<i>Додаткові пайові внески членів кредитної спілки:</i>		
Додаткові пайові внески членів кредитної спілки станом на 1 січня	-	-
Додаткові пайові внески членів кредитної спілки, отримані протягом року	-	-
Додаткові пайові внески членів кредитної спілки, погашені протягом року	-	-
Інші зміни	-	-
Додаткові пайові внески членів кредитної спілки станом на 31 грудня	-	-
Проценти за кредитами отриманими		4
Проценти за внесками (вкладами) на депозитні рахунки	273	412
Проценти за додатковими пайовими внесками		
Оренда та інші господарські операції		

22. Достатність капіталу

Спілка здійснює активне управління рівнем достатності капіталу для захисту від ризиків, притаманних його діяльності. Достатність капіталу Спілки контролюється з використанням нормативів, встановлених Нацкомфінпослуг при здійсненні нагляду за Спілкою.

Основною ціллю управління капіталом Співки є забезпечення дотримання зовнішніх вимог стосовно капіталу та утримання високих кредитних рейтингів і належних нормативів капіталу, необхідних для провадження діяльності.

Станом на 31 грудня 2021 року та 31 грудня 2022 року років Співка повністю дотримувалася всіх зовнішніх встановлених вимог щодо капіталу.

Співка управляє структурою капіталу та відповідно змінює її з огляду на зміни в економічних умовах та характеристиках ризиків, пов'язаних з її діяльністю. З метою підтримання або зміни структури капіталу Співка може коригувати суми за нарахованою платою (процентами) на пайові внески, що виплачуються пайовикам, повернути їм додатковий пайовий капітал. Жодних змін у цілях, політиці та процедурах управління капіталом у порівнянні з попередніми роками не відбулося.

Норматив достатності капіталу згідно з вимогами Нацкомфінпослуг

Згідно з вимогами Нацкомфінпослуг, Співка має підтримувати показник достатності капіталу на рівні 10% від суми її загальних зобов'язань.

Таблиця 22.1

1.1. Норматив фінансової стійкості (K1)

ПОКАЗНИКИ	код рядка	вимірні одиниці	Значення
Нормативне значення нормативу K1	010	%	≥ 10
Фактичне значення нормативу K1 (р. 020 дод. 12 / р. 021 дод. 12) * 100	011	%	43,7
Виконання нормативу K1	012	так/ні	Так

1.2. Норматив достатності капіталу (K2)

ПОКАЗНИКИ	код рядка	вимірні одиниці	Значення
Нормативне значення нормативу K2	050	%	≥ 7
Фактичне значення нормативу K2 (р. 060 дод. 12 / р. 068 дод. 12) * 100	051	%	25,3
Виконання нормативу K2	052	так/ні	Так

1.3. Норматив "Буфер запасу капіталу (Б)"

ПОКАЗНИКИ	код рядка	вимірні одиниці	Значення
Розрахунковий буфер запасу капіталу (р. 090 дод. 12, якщо значення р. 090 дод. 12 ≤ 3; 3, якщо значення р. 090 дод. 12 > 3)	080	%	
Фактичне значення нормативу Б (р. 053 дод. 12)	081	%	18,3
Відхилення (р. 081 дод. 12 - р. 080 дод. 12)	082	%	18,3
Виконання нормативу Б	083	так/ні	Так

23. Події після дати балансу

Кредитна спілка оцінила події, що мали місце після дати балансу до 27 лютого 2023 року, дати, на яку ця фінансова звітність була підготовлена до випуску, та дійшла висновку, що є певні питання, які вимагають розкриття. А саме кредитною спілкою було отримано у січні 2023 року (до моменту затвердження фінансової звітності) благодійну допомогу по трьом договорам надання благодійної фінансової допомоги від БО «БФ «Єдність спільноти» для:

- компенсації недоотриманого доходу (упущена вигода) за 2022 рік за кредитними договорами, де члени кредитної спілки є військовослужбовцями у розмірі 336 773,90 гривень;

- компенсації операційних витрат пов'язаних з проведенням аудиту, сплатою членських внесків та супроводженням програмного забезпечення за 2022 рік у розмірі 63 104,26 гривень.

У 2022 році кредитна спілка отримала лист від БО «БФ «Єдність спільноти» про намір укласти договори про надання благодійної фінансової допомоги, у зв'язку з заключенням договору з Всесвітньої фундації кредитних спілок щодо отримання грантів для :

- компенсації недоотриманого доходу (упущена вигода) за 2022 рік за кредитними договорами, де члени кредитної спілки є військовослужбовцями;

- компенсації операційних витрат пов'язаних з проведенням аудиту, сплатою членських внесків та супроводженням програмного забезпечення за 2022 рік.

Тобто існувала впевненість кредитної спілки щодо укладання договору з БО «БФ «Єдність спільноти» для отримання спілкою благодійної фінансової допомоги.

Враховуючи вимоги МСБО 20 "Облік державних грантів і розкриття інформації про державну допомогу" визнаємо безповоротну фінансову допомогу протягом періоду у якому визнаються витрати, для компенсування яких призначалась ця фінансова допомога.

Відповідно до доходів 2022 року у бухгалтерському обліку віднесено 399 878,16 в частині : компенсації недоотриманого доходу (упущена вигода) за 2022 рік за кредитними договорами, де члени кредитної спілки є військовослужбовцями у розмірі 336 773,90 гривень та компенсації операційних витрат пов'язаних з проведенням аудиту, сплатою членських внесків та супроводженням програмного забезпечення за 2022 рік у розмірі 63 104,26 гривень.

24. Зміни у нормативному середовищі, що регулює діяльність кредитних спілок

З 1 січня 2022 року відбулися суттєві зміни у нормативному середовищі, а саме, втратили чинність Розпорядження Нацкомфінпослуг №№177, 41, 116, 821, 825, якими кредитна спілка регулювалась в процесі багатьох років діяльності. Також 01.01.2022р. Набули чинності Постанови НБУ № 153, що встановлює ліцензійні вимоги та №123, що встановлює вимоги щодо місячної звітності та змінює форми звітності, що подаються кредитною спілкою до НБУ. Правління кредитної спілки попередньо оцінило вплив таких змін та не вважає його суттєвим, активно опрацьовує зміни до внутрішніх документів та працює над автоматизацією місячної звітності.

25. Затвердження фінансової звітності

Фінансова звітність за період, що закінчується 31 грудня 2022, була затверджена Спостережною радою 27 лютого 2023 року. Зміни у фінансовій звітності після її затвердження не допускаються.

Голова правління

Головний бухгалтер

Тугай О.О.

Сомош О.Ю.